

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

Sateenkaariperheet^{ry}

Toimintasuunnitelma 2016

Sisältö

26	1. Johdanto	3
27	2. Vaikuttamistyö	4
28	2.1. Perhepoliittiset tavoitteet 2015–2019	4
29	2.2. Vaikuttamistyön toimenpiteet 2016	5
30	2.3. Kaikkien perheiden Suomi-hanke 2013–2016	6
31	2.4. Yhteistyöverkostojen kehittäminen.....	6
32	2.5. Kansainvälinen vaikuttamistyö	7
33	3. Ammatillisen työn kehittäminen ja tiedon tuottaminen	8
34	3.1. Ammatillinen koulutus sateenkaariperheistä.....	8
35	3.2. Sateenkaariperheiden lasten ja nuorten hyvinvointikartoitus 2014–2017	8
36	3.3. Väriä perhehoitoon -hanke 2016–2019.....	9
37	3.4. Perhe-, parisuhde- ja eroneuvonnan kehittäminen	10
38	3.5. Sateenkaariperheiden hyvinvointia koskevat julkaisut.....	10
39	4. Vertaistoiminta, perheiden tukeminen ja neuvonta	10
40	Perhesuhdekeskus	10
41	4.1. Monimuotoista vertaistoimintaa perheille	11
42	Apilaperheiden perustamiseen ja hyvinvointiin tarjotaan tukea	11
43	Miesten vertaistoimintaa kehitetään	12
44	Koululaisten toiminnassa lapset saavat jakaa kokemuksiaan	12
45	Vertaistoimintaa muille erityisryhmille	13
46	Vapaaehtoisesti toteutettua paikallistoimintaa 14 paikkakunnalla	13
47	Leirimuotoinen vertaistuki palvelee koko Suomea	16
48	Parisuhteita voimistava vertaistoiminta ennalta ehkäisee ongelmia	17
49	Eroauttaminen ja vanhemmuuden tukeminen eron jälkeen	18
50	Perheaikaa	18
51	4.2. Vertaistoiminnan kehittämiseen panostetaan uuden työntekijän myötä	19
52	Vapaaehtoisten virikeviikonloppu	19
53	Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten koulutukset vuonna 2016	19
54	4.3. Perheiden ja perhettä suunnittelevien neuvonta	20
55	Sateenkaariperheiden perhevalmennus.....	21
56	Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet.....	21
57	4.4. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta.....	22
58	Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä.....	22
59	Pride-tapahtumiin perheisisältöjä	22
60	5. Tukipalvelut	23
61	5.1. Jäsenpalvelujen kehittäminen	23
62	5.2. Viestintä.....	23
63	Ulkoinen viestintä	23
64	Sisäinen viestintä.....	24
65	5.3. Hallinto	24
66	Seuranta ja arviointi.....	24
67	Henkilöstö.....	25
68	Toimitilat	25
69	Talous	26

70

71

72

73

74

75

76 1. Johdanto

77

78 Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka tekee

- 79 • Ihmisoikeustyötä
- 80 • Perhepolitiikan kehittämistyötä
- 81 • Lapsi-, nuoriso- ja perhetyötä
- 82 • Sosiaali-, terveys- ja koulutuspalveluiden kehittämistyötä
- 83 • Moninaisuuskasvatustyötä

84

85 Sateenkaariperheet ry kuuluu jäsenenä Lastensuojelun Keskusliittoon, Setaan, Väestöliittoon,
86 Sosteen, Parisuhdekeskus Kataja ry:hyn, Nelfaan (Network of European LGBT Families
87 Association), Transgender European ja Ilgaan (International LGBTI Association).

88 Yhdistyksen tarkoituksena on toimia sateenkaariperheiden lasten, vanhempien ja perhettä
89 suunnittelevien kontaktifoorumina, tukiryhmänä, oikeuksien puolustajana, palveluiden
90 kehittäjänä, tiedontuottajana ja -välittäjänä sekä edunvalvojana.

91 Tavoitteena on edistää perheiden moninaisuuden huomioimista yhteiskunnassa, lisätä
92 tietoisuutta sateenkaariperheistä, kehittää lainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää tukemaan
93 sateenkaariperheitä heidän kasvatustehtävässään sekä tarjota sateenkaariperheiden
94 jäsenille heidän tarvitsemiaan tukipalveluita.

95

96 * * *

97

98 Vuonna 2016 vaikuttamistyön keskiössä ovat avioliittolain liitelakien viimeistely, äitiyslain
99 edistäminen kansalaisaloitteella, translain saaminen takaisin hallituksen agendalle,
100 kunnallisvaaleihin valmistautuminen ja kantelut sairaanhoitopiirien toiminnasta
101 hedelmöityshoidoissa. Perhepoliittisen ohjelman mukaisesti nostetaan aiempaa vahvemmin esiin
102 miesten ja useamman kuin kahden vanhemman perheiden tarpeita vaikuttamistyössä. Tähän liittyy
103 erityisesti huolto- ja tapaamislain kokonaisuudistuksen seuraaminen ja miesten
104 perheellistymismahdollisuuksien edistäminen esimerkiksi käynnistettävän perhehoitohankkeen
105 avulla.

106 Vuoden 2016 uusina hankkeina käynnistetään perhehoidon kehittämishanke Väriä perhehoitoon ja
107 Perhesuhdekeskus-hanke, jos Raha-automaattiyhdistys myöntää hankkeille avustuksen. Vanhoina
108 hankkeina jatkavat koulutus-, tutkimus-, Perheaikaa.fi-, Sateenkaariparit- ja Kaikkien perheiden
109 Suomi -hankkeet.

110 Vuodelle 2016 haetaan rahoitusta kolmannen vakituisen työntekijän palkkaamiseen. Uuden
111 vertaistoiminnan koordinaattorin myötä voidaan vastata esimerkiksi perhevalmennuksen,
112 parisuhde- ja erotoiminnan, koululaisten toiminnan ja leiritoiminnan kysynnän kasvuun sekä tukea
113 paikallistoiminnan vapaaehtoistyötä aiempaa paremmin. Uusina toimintamuotoina käynnistetään
114 esimerkiksi sateenkaariperheiden miesten ja apilaperheiden tehostettu neuvonta,
115 paikallistoimijoiden virikekurssit ja miesten perheleirit.

116

117

118

2. Vaikuttamistyö

122 Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö on yksi yhdistyksen kolmesta tärkeästä tehtävästä (ammattillisen
123 työn kehittämisen ja vertaistoiminnan koordinoinnin ohella). Vaikuttamistyössä pyritään
124 edistämään sateenkaariperheiden lasten ja vanhempien hyvinvointia mahdollisimman laajasti.
125 Vaikuttamistyö on jatkuvan kehittämisen ja oppimisen aluetta. Erityisesti käynnissä oleva Kaikkien
126 perheiden Suomi -hanke sekä kansainvälinen yhteistyö auttavat yhdistystä kehittämään omaa
127 vaikuttamistyötään.

128 *Pitkän aikavälin tavoitteet:*

- 129 • Suomalainen yhteiskunta ja kulttuuri arvostavat kunkin perheen yksilöllistä perhe-elämää
- 130 • Jokaisen lapsen kasvua, perheen vanhemmuutta ja parin parisuhdetta tuetaan
- 131 • Suomalainen lainsäädäntö huomioi sateenkaariperheet yhdenvertaisesti oikeuksissa,
132 velvollisuuksissa ja etuuksissa
- 133 • Lainsäätäjät huomioi perheiden moninaisuuden aina uutta lakia säätäessään
- 134 • Valtiovallalla on tarkkaa ja pitkäaikaista tutkimustietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista
135 ja tarpeista
- 136 • Sateenkaariperheiden hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta seurataan ja edistetään
137 koordinoitusti valtiovallan toimesta osana jatkuvaa ja hyvin resursoitua valtion seksuaali- ja
138 sukupuolivähemmistöpolitiikkaa
- 139 • Sateenkaariperheiden yhdenvertaisuutta valvoo siihen nimetty viranomainen,
140 yhdenvertaisuusvaltuutettu.
- 141 • Seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen ja perheiden moninaisuutta esiin tuovaa
142 moninaisuuskasvatusta tehdään julkisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä
- 143 • Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen hyvinvoinnin ja oikeuksien edistämistä ei ole jätetty
144 muutaman pienen järjestön vastuulle vaan sitä tehdään koordinoitusti julkishallinnon ja
145 hyvin resursoitun ja laaja-alaisen kolmannen sektorin toimesta.
- 146 • Julkisessa keskustelussa sateenkaariperheistä puhutaan asiallisesti
- 147 • Sateenkaariperheet ry on aktiivinen järjestö, joka jatkaa vaikuttamistyötään
148 perhepolitiikassa, ja jolla on resursseja osallistua lastensuojelun kehitystyöhön ja
149 koordinoida laajaa ja laadukasta vertaistoimintaa.
- 150

2.1. Perhepoliittiset tavoitteet 2015–2019

152 Yhdistyksen vuosikokous asetti keväällä 2014 yhdistykselle seuraavat perhepoliittiset tavoitteet,
153 silmällä pitäen huhtikuussa 2015 järjestettäviä eduskuntavaaleja. Ensimmäistä kertaa vuosikokous
154 asetti perhepoliittisille tavoitteille myös kaksi painopistealuetta: miesten ja useamman kuin kahden
155 vanhemman perheet.

- 156 • Valtionhallinnon toimintaohjelma seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen ihmisoikeuksien ja
157 yhdenvertaisuuden edistämiseksi
- 158 • Perhevapaat ja -etuudet tasapuolisiksi
 - 159 a. Isyysvapaa miespareille ja etävanhemmille, useammalle kuin kahdelle
 - 160 b. Äitiysvapaata vastaava vapaa miesparille
 - 161 c. Naisparin isyysvapaata vastaava vapaa heti syntymästä
- 162 • Yhdenvertainen avioliitto
- 163 • Tapaamisoikeus voitava harkita kaikissa tilanteissa
- 164 • Useamman vanhemman juridinen vanhemmuus mahdollistettava
 - 165 a. Perheen sisäisessä adoptiossa ei kenenkään tarvitse luopua vanhemmuudestaan
 - 166 b. Lapsen voi tunnustaa eli selittää omakseen useampi kuin kaksi halukasta
- 167 • Vanhemmuuden määrittäminen olettaman ja tunnustamisen perusteella yhdenvertaiseksi

- 168
- 169
- 170
- 171
- 172
- 173
- 174
- 175
- 176
- 177
- 178
- 179
- 180
- 181
- 182
- 183
- 184
- 185
- 186
- 187
- 188
- 189
- 190
- 191
- 192
- Trans-ihmisten lapsiperhe-elämän haasteita purettava
 - a. Translaissa olevasta transsukupuolisten lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksesta ja naimattomuusvaatimuksesta on luovuttava välittömästi
 - b. Transihmisten puolisoineen on saatava kaikki hedelmöityshoidot ja korvaukset yhdenvertaisilla perusteilla
 - c. Transihmisten vanhemmuus tunnistettava oikein vanhemmuuslaissa
 - d. Transtaustan turhaan paljastavat merkinnät väestö- ym. rekistereissä poistettava, muutettava tarvittaessa esim. vanhemmuuden kirjaamisessa käytettävää kieltä.
 - Perheellistymismahdollisuuksien laajentaminen
 - a. Yhdenvertaiset hedelmöityshoidot ja hoitojen korvaukset
 - b. Rohkaistaan perheitä ja lastensuojelua lisäämään sijaishuollon perhehoitoa sateenkaariperheissä
 - c. Adoptioyhteistyötä etsittävä sellaisten ulkomaisten toimijoiden kanssa, jotka sijoittavat lapsia sateenkaariperheisiin
 - d. Edistetään apila- ja ystäväperheiden neuvontaa ja vanhemmuuskumppanien etsimistä
 - e. Säädetään kotimainen, syrjimätön sijaissyntyyslaki
 - Kaikkien perheiden Eurooppa
 - a. Sateenkaariperheiden vapaa liikkuvuus ja perhesuhteiden yhteinen tunnustaminen
 - b. Maahanmuutto- ja pakolaiskysymyksissä huomioitava sateenkaariperheet muiden perheiden tavoin
 - Perhepalvelut kohtaavat sateenkaariperheet asiallisesti ja riittävään tietoon nojautuen
 - Opetussuunnitelmat ja oppimateriaalit sisältävät tietoa perheiden moninaisuudesta sekä varhaiskasvatuksessa, yleissivistävässä että ammatillisessa koulutuksessa

2.2. Vaikuttamistyön toimenpiteet 2016

194 Vuonna 2016 vaikuttamistyön keskiössä ovat avioliittolain liitelakien viimeistely, äitiyslain
 195 edistäminen kansalaisaloitteella, translain saaminen takaisin hallituksen agendalle,
 196 kunnallisvaaleihin valmistautuminen ja kantelut sairaanhoitopiirien toiminnasta
 197 hedelmöityshoidoissa. Perhepoliittisen ohjelman mukaisesti nostetaan aiempaa vahvemmin esiin
 198 miesten ja useamman kuin kahden vanhemman perheiden tarpeita vaikuttamistyössä. Tähän liittyy
 199 erityisesti huolto- ja tapaamislain kokonaisuudistuksen seuraaminen ja miesten
 200 perheellistymismahdollisuuksien edistäminen esimerkiksi käynnistettävän perhehoitohankkeen
 201 avulla.

202 *Toimenpiteet vuonna 2016*

- 203
- 204
- 205
- 206
- 207
- 208
- 209
- 210
- 211
- 212
- 213
- 214
- 215
- 216
- 217
- Jätetään kansalaisaloite äitiyslaista eduskunnan käsiteltäväksi alkuvuodesta, ja seurataan aloitteen etenemistä, lausutaan valiokunnilla ja luodaan julkista painetta aloitteen nopeaan käsittelyyn.
 - Osallistutaan STM:n työryhmän jäsenenä sosiaalietuuksia ja -palveluita koskevien lakien välttämättömään uudistamiseen tasa-arvoisen avioliittolain vaatimuksesta.
 - Seurataan avioliittolain OM:n piiriin kuuluvien liitelakien etenemistä eduskunnassa, ja pyritään saamaan perustuslakivaliokunta käsittelemään hedelmöityshoitolain pois jättäminen liitelaeista.
 - Edistetään sateenkaariperheiden yhdenvertaisia hedelmöityshoitoja ja niiden korvauksia käymällä keskustelua Kelan kanssa korvauksista ja valittamalla sairaanhoitopiirien harjoittamasta syrjinnästä tuomioistuimiin
 - Pyritään saamaan translain uudistaminen hallituksen agendalle yhteisellä vaikuttamistyöllä ihmisoikeusjärjestöjen verkoston kanssa
 - Osallistutaan lapsen huolto- ja tapaamislain kokonaisuudistukseen lausumalla eri vaiheissa ja pyrkimällä työryhmätyöskentelyyn mukaan

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

- Huolehditaan, että lain uudistamisen myötä lapselle voidaan vahvistaa tapaamisoikeus myös muuhun kuin juridiseen vanhempaan
- Seurataan, että sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee ja hallitus esittää perhevapaatyöryhmän esitykset monimuotoisten perheiden perhevapaista
- Käynnistetään yhteistyössä perhehoidon kentän kanssa perhehoidon hanke, joka lisää sateenkaariperheiden määrää perhehoidon resursseina
- Huomioidaan adoptioalan koulutuksen tarve perhehoitohankkeen toteutuksessa
- Edistetään yhteistyössä kumppaneiden kanssa yhdenvertaisen sijaissynnytyslain säätämistä Suomeen
- Edistetään vanhemmuuskumppanien mahdollisuuksia löytää toisiansa, sekä tuetaan apilaperheiden syntymistä tarjoamalla tehostettua neuvontaa
- Jatketaan hallituksen miestyöryhmän toimintaa, järjestetään poliittinen seminaari miesten perheellistymismahdollisuuksista

232

2.3. Kaikkien perheiden Suomi-hanke 2013–2016

233

234

235

236

237

238

239

240

Kaikkien perheiden Suomi -hanke on Monimuotoiset perheet -verkoston yhteistyöhanke, jota Sateenkaariperheet ry hallinnoi. Sen tarkoituksena on tehdä perhepolitiikan ja -työn kehittämis- ja vaikuttamistyötä kymmenen itsenäisen järjestön laajana ja tiiviinä yhteistyönä. Hankkeen tavoitteena on tunnistaa järjestöjen kohderyhmiä yhdistäviä yhteisiä haasteita, etsiä niihin ratkaisuja ja viedä näitä ratkaisuja palveluiden ja lainsäädännön kehittäjien tietoisuuteen. Tavoitteena on, että yhteishankkeen myötä syntyy uutta tietoa ja osaamista järjestöjen vaikuttamistyön keinoista ja mahdollisuuksista. Vuonna 2016 suunnitellaan ja haetaan rahoitusta jatkohankkeelle. Hankkeella on oma yksityiskohtainen toimintasuunnitelmansa.

241

242

2.4. Yhteistyöverkoston kehittäminen

243

Yhdistyksen vaikuttamistyön strategiana on laaja ja ennakkoluuloton verkostoituminen.

244

245

246

Perhehoidon kehittämisverkosto: Vuonna 2016 luodaan aktiivisesti yhteyksiä lastensuojelun perhehoidon kentällä kun käynnistetään perhehoitohanke yhteistyössä *Perhehoitoliiton, Pelastaa lasten, Pesäpuun, Lastensuojelun Keskusliiton ja Helsingin kaupungin kanssa.*

247

248

249

250

Monimuotoiset perheet -verkosto: Yhteinen vaikuttamistyön hanke Kaikkien perheiden Suomi. Hankkeen lisäksi kokoonnutaan neljä kertaa vuoden aikana yhteiseen kehittämispäivään. Tehdään yhteistyötä vapaaehtoistyön kehittämisessä. Tehdään toiminnan yhteistä arviointia ja kerätään kyselytietoja verkoston vapaaehtoisilta toimijoilta.

251

252

253

254

Seta, Setan jäsenjärjestöt, Trasek: Tehdään erittäin tiivistä yhteistyötä ennen kaikkea yhteiskunnallisessa vaikuttamistyössä ja tiedottamisessa. Vuonna 2016 käynnistetään yhteistyössä Perhesuhdekeskus. Muita tärkeitä vaikuttamistyön kumppaneita *Amnesty, Ihmisoikeusliitto, Naisasialiitto Unioni ja Tasa-arvoasiain neuvottelukunta.*

255

256

257

Lastensuojelun Keskusliitto: Yhdistyksen toiminnanjohtaja on keskusliiton hallituksen varajäsen. Keskusliitto on yhdistyksen kumppani tutkimus- ja perhehoitohankkeissa. Yhteisiä julkilausumia sateenkaariperheiden lasten oikeuksista.

258

259

260

Väestöliitto: Yhteistyö Perheaikaa.fi -hankkeessa jatkuu uudella rahoituksella. Myös Urpot.fi -hankkeessa ollaan mukana. Liitto yhdistyksen kumppani tutkimushankkeessa. Julkaisee hankkeen julkaisut.

261

262

Mannerheimin lastensuojeluliitto: Vaikuttamistyön yhteistyökumppani. Liitto kumppanina yhdistyksen tutkimushankkeessa.

263

264

265

Pelastakaa lapset: Yhteistyökumppani vaikuttamistyössä ja adoptioalan kehittämistyössä. Muita kumppaneita adoptioalan kehittämisessä *Adoptioperheet, Helsingin kaupungin adoptioyksikkö, Interpedia ja Valvira*

266 **Lapsiasiavaltuutettu:** Yhteistyökumppani vaikuttamistyössä. Vuodesta 2014 toiminnanjohtaja
267 asiantuntijajäsenenä lapsiasianeuvottelukunnassa. Toiminnanjohtaja lapsiasiavaltuutetun HLBTI ja
268 lapset –työryhmän puheenjohtajana 2015-2019.

269 **Yhdenvertaisuusvaltuutettu:** Uuden yhdenvertaisuuslain myötä yhteistyö
270 yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston kanssa on syventynyt. Vaikuttamistyössä trans-kysymysten
271 osalta yhteistyötä myös *tasa-arvovaltuutetun* kanssa.

272 **Terveyden ja hyvinvoinnin laitos:** Tutkimusyhteistyö yhdistyksen tutkimushankkeessa. Muita
273 tutkimusyhteistyön kumppaneita *Tampereen yliopiston hoitotieteen yksikkö ja*
274 *Väestöntutkimuslaitos*

275 **Parisuhdekeskus Kataja:** Yhteinen Sateenkaariparit -hanke käynnissä. Yhdistys kumppanina
276 vuosittaisilla parisuhdepäivillä. Muita parisuhdetyön kumppaneita evankelis-luterilaisen kirkon
277 perhetyö, Helsingin seurakuntayhtymä ja Helsinki Missio.

278 Muita yhdistyksen tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat *perhe- ja lastensuojelujärjestöt, ev.-lut.*
279 *kirkon lapsi- ja perhetyö, puolueet, STM, SM, UM ja OKM sekä useiden kuntien lapsi- ja perhetyö.*

280

281

2.5. Kansainvälinen vaikuttamistyö

282 Kansainvälinen yhteistyö ja solidaarisuus ovat olleet vuosikymmenet erityisen vahvaa hlbt-
283 oikeuksien edistämässä. Myös Sateenkaariperheet ry:n työssä se on näytellyt merkittävää roolia
284 sekä vahvistamalla yhdistyksen vaikuttamistyötä ja argumentaatiota kotimaassa että
285 mahdollistamalla kansainvälisiin haasteisiin puuttumisen. Sateenkaariperheiden osalta suurin
286 kansainvälistymiseen liittyvä haasta on se, että perheenjäsenten väliset juridiset suhteet saattavat
287 menettää merkityksen kun perhe siirtyy maasta toiseen.

288 Yhdistyksen merkittäviä kansainvälisen vaikuttamistyön kumppaneita ovat eurooppalaisten
289 sateenkaariperhejärjestöjen kattojärjestö Nelfa, maailman hlbt-järjestöjen kattojärjestö ILGA,
290 kansalliset sateenkaariperhejärjestöt eri maissa (henkilökohtaisia yhteyksiä noin 20:een),
291 europarlamentaarikkojen LGBT-Intergroup, kansainvälisen sateenkaariperhepäivän
292 koordinaatioryhmä, EU:n perusoikeusviraston hlbt-osasto, Euroopan neuvoston hlbt-osasto,
293 oikeuskomissaarin toimisto ja eurooppalaisten perhejärjestöjen kattojärjestö COFACE.
294 Sateenkaariperheet ry on yksi Nelfan perustajajäsenistä.

295 *Toimenpiteet vuonna 2016*

- 296 • Osallistutaan Nelfan, Ilgan ja Ilga-Euroopan vuosikokouksiin ja niiden yhteydessä
297 järjestettäviin konferensseihin
- 298 • Kaksi yhdistyksen hallituksen jäsentä toimii jäsenenä Nelfan hallituksessa 2014-2016
- 299 • Osallistutaan seuraavan, vuonna 2016 Kreikassa järjestettävien Sateenkaariperheiden
300 Eurooppapäivien (Nelfa) ohjelman järjestämiseen.
- 301 • Yhdessä Nelfan ja muiden mantereiden sateenkaariperhejärjestöjen kanssa järjestetään
302 1.5.2016 viides Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä.
- 303 • Osallistutaan Ilga-Euroopan perheteemaisiin koulutuksiin ja tapahtumiin.
- 304 • Seurataan uuden europarlamentin, komission ja oikeuskomissaarin toimia hlbt-asioissa
- 305 • Edistetään LGBTI Roadmapin luomista Eurooppaan
- 306 • Vaikutetaan suomalaisiin politiikkaan kansainvälisissä lapsi- ja perhekysymyksissä.

307

308

309

310

311

312

313

3. Ammatillisen työn kehittäminen ja tiedon tuottaminen

316 Ammatillisen työn kehittämistä, siihen liittyvää hanketoimintaa ja tiedon tuottamista
317 sateenkaariperheistä ohjaa yhdistyksen hallituksen vuonna 2014 vahvistama Toiminta- ja
318 rahoitussuunnitelma 2014–2021.

319

320

3.1. Ammatillinen koulutus sateenkaariperheistä

321 Vuodesta 2012 lähtien järjestön koulutustoimintaa on toteutettu ja kehitetty OKM:n myöntämällä
322 erityisavustuksella. Vuonna 2012 alkaneessa koulutushankkeessa painopisteenä oli sosiaali- ja
323 terveysalan ammattilaisten kouluttaminen. Vuonna 2015 alkaneessa jatkohankkeessa painopiste
324 on kasvatus- ja opetusalan ammattilaisten täydennyskoulutuksessa sekä koulutuksen
325 kehittämisyhteistyössä oppilaitosten kanssa. Kouluttamisesta vastaavat koulutussuunnittelija, muu
326 järjestön henkilökunta, yhteistyökumppanit ja hallituksen jäsenet sekä eri puolilla maata asuvat
327 järjestön kouluttamat vapaaehtoiskouluttajat.

328

329 *Tavoitteet*

330 Lisätään lasten ja perheiden parissa toimivien ammattilaisten tietoa ja osaamista
331 sateenkaariperheiden kohtaamisesta ja perheiden erityishaasteista. Tavoitteena on myös kehittää
332 päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten toimintakulttuuria yhä moninaisuudelle avoimemmaksi.
333 Tavoitteena on edistää monimuotoisten perheiden yhdenvertaisuuden toteutumista ja lisätä
334 sateenkaariperheissä elävien lasten ja aikuisten hyvinvointia.

335

336 *Toimenpiteet vuonna 2016*

- 337 • Tehdään aktiivista kehittämisyhteistyötä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten kanssa mm.
338 opetussuunnitelmien soveltamisen ja yhdenvertaisuussuunnitelmien tiimoilta.
- 339 • Vastataan kaikkiin ammatillista täydennyskoulutusta koskeviin koulutuspyyntöihin.
- 340 • Järjestetään ympäri Suomen sekä avoimia että toimijakohtaisia koulutustilaisuuksia.
- 341 • Järjestetään ammatillinen täydennyskoulutusseminaari sateenkaariperheteemasta.
- 342 • Lisäksi tarjotaan yhdistyksen ja kumppaneiden asiantuntemusta ammatillisiin
343 suurtapahtumiin, suurten toimijoiden seminaareihin ja yhteiskunnallisesti merkittäviin
344 tapahtumiin.
- 345 • Osallistutaan ainakin Educa- ja varhaiskasvatusmessuille.
- 346 • Vapaaehtoisten kouluttajien tietotaitoa kehitetään tarpeen mukaan.
- 347 • Ohjataan vapaaehtoisia Setan ja muiden yhteistyökumppaneiden kouluttajakoulutuksiin.
- 348 • Koulutuskysynnän kasvaessa edelleen rekrytoidaan mukaan lisää asiantuntijoita ja
349 vapaaehtoisia.

350

351

352 **3.2. Sateenkaariperheiden lasten ja nuorten hyvinvointikartoitus 2014–2017**

353 Sateenkaariperheiden lasten hyvinvointikartoitus -hanke edistää hallituksen lapsi- ja
354 nuorisopolitiikan kehittämisohjelman tavoitteita vastaamalla tarpeeseen tuottaa
355 sateenkaariperheiden lasten hyvinvointiin liittyvää tutkittua tietoa. Lasten ja nuorten hyvinvointia
356 kartoitetaan monesta näkökulmasta, joista keskeisimpiä ovat psyykinen hyvinvointi, perhesuhteet
357 ja avoimuus liittyen perheeseen, vertaissuhteet ja kiusaamiskokemukset sekä koulu- ja
358 terveystalvuselämykset. Vanhemmilta kysytään heidän näkemystään lapsensa hyvinvoinnista,
359 kiusatuksi tulosta ja palvelukokemuksista sekä vanhemman arviota parisuhteestaan, perheestään
360 ja vanhemmuudelle saadusta tuesta. Hanke käynnistyi syksyllä 2014 OKM:n avustuksella.

361 Hankkeessa Sateenkaariperheet ry:n kumppaneina toimivat Väestöliitto ry, Lastensuojelun
 362 Keskusliitto, Mannerheimin lastensuojeluliitto, Suomen Mielenterveysseura, Tampereen yliopiston
 363 terveystieteiden yksikkö (hoitotiede) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Hankkeella on oma
 364 toimintasuunnitelmansa.

365 *Tavoitteet*

- 366 • Lisätä tietoa sateenkaariperheissä elävien lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja
 367 haavoittuvuuksista
- 368 • Nostaa sateenkaariperheiden lasten hyvinvoinnin teema alan ammattilaisten ja päättäjien
 369 tietoisuuteen
- 370 • Tehdä toimenpide-ehdotuksia sateenkaariperheiden lasten hyvinvoinnin tukemiseksi
 371 lainsäädännössä ja palvelujärjestelmässä
- 372 • Luoda perusta Sateenkaariperheet ry:n jäsenkyselyn yhteydessä kerättävälle vuosittaiselle
 373 hyvinvointikyselylle, ja sen myöhemmälle hyödyntämiselle pitkäaikaisessa tutkimuksessa
 374

375 *Toimenpiteet vuonna 2016*

- 376 • Analysoidaan sateenkaariperheissä eläviltä koululaisilta (10-18v) ja heidän vanhemmiltaan
 377 syksyllä 2015 kerätty laaja kyselyaineisto laadullisin ja tilastollisin menetelmin.
- 378 • Julkaistaan raportti kyselytutkimuksen tuloksista Väestöliiton julkaisusarjassa.
- 379 • Järjestetään vanhemmista ja/tai koululaisista koostuvia fokusryhmiä, joissa pohditaan
 380 kyselytutkimuksen tuloksia ja toimenpide-ehdotuksia.
- 381 • Suunnitellaan 7-9-vuotiaiden lasten aineiston keruun metodia.
- 382 • Luodaan soveltuva mittari, jolla voidaan tulevana vuosina kartoittaa pitkäaikaisena
 383 Sateenkaariperheet ry:n jäsenperheiden ja -koululaisten hyvinvointia liittämällä kysymykset
 384 vuosittain tehtävään jäsenkyselyyn.
 385

386 **3.3. Väriä perhehoitoon -hanke 2016–2019**

387 Keväällä 2016 käynnistetään yhteistyössä kumppanien kanssa perhehoidon kehittämishanke Väriä
 388 perhehoitoon. Hankkeen tavoitteena on lisätä perhehoitoon pääsevien lasten osuutta
 389 lastensuojelussa. Tavoitteeseen pyritään lisäämällä sateenkaari-ihmisten määrää perhehoitajina.
 390 Sateenkaariperheiden osuus perhehoitajista on Suomessa vielä häviävän pieni moneen muuhun
 391 maahan verrattuna. Kuitenkin yli puolet sateenkaari-ihmisistä toivoo voivansa toimia kasvattajina.
 392 Samalla perhehoitajista on pulaa. Kyse on siis kohtaanto-ongelmasta, joka hankkeella pyritään
 393 ratkaisemaan.

394 Sateenkaariperheiden toimimiselle perhehoitajina ei ole lainsäädännöllisiä esteitä. Sen sijaan
 395 prosessiin sisältyy kokonainen joukko erilaisia, palveluketjuun liittyviä sosiaalisia, rakenteellisia,
 396 psykologisia, koulutuksellisia ja asenteellisia kynnyksiä, joita hankkeessa on tarkoitus madaltaa.
 397 Kyse on ennen kaikkea vaikuttamis-, tiedottamis- ja koulutustyön hankkeesta, jota hankkeen
 398 strategian mukaisesti tehdään yhtä aikaa kaikkien kynnysten osalta, laajan yhteistyöverkoston
 399 rintamalla, mukaan lukien lastensuojelun kunnalliset, yksityiset ja järjestötoimijat. Koska
 400 vaikuttamistyö on luonteeltaan aikaa vievää, hankkeen pituudeksi on suunniteltu neljä vuotta.

401 *Tavoitteet:*

- 402 • Lisätään perhehoitoon pääsevien lasten osuutta lastensuojelussa
- 403 • Lisätään sateenkaariperheiden määrää lastensuojelun perhehoitajien joukossa
- 404 • Lisätään tietoa sateenkaariperheistä perhehoitajina
- 405 • Kehitetään hyviä käytäntöjä sateenkaariperheiden huomioimiseen perhehoitajien
 406 rekrytoinnissa, koulutuksessa ja lastensuojelutyössä
 407

408 Väriä perhehoitoon –hankkeella on oma, yksityiskohtainen toimintasuunnitelma

3.4. Perhe-, parisuhde- ja eroneuvonnan kehittäminen

412 Perhe-, parisuhde- ja eroneuvonnan palvelut ovat erityisen tärkeitä sateenkaariperheille.
413 Perheiden parisuhteisiin, perhesuhteisiin ja eroihin liittyy monenlaisia sosiaalisia, juridisia,
414 rakenteellisia ja palvelujärjestelmän haasteita. Tämän lisäksi perheillä on näiden palveluiden
415 suhteen erityisen paljon syrjinnänpelkoa, ja he ovat raportoineet erityisen paljon tyytymättömyyttä
416 juuri näihin palveluihin.

417 Koska pari- ja perhesuhteiden hyvinvointi on lapsen hyvinvoinnin kannalta erittäin tärkeää, on
418 yhdistys panostanut omassa vertaistoiminnassaan jo usean vuoden ajan ennalta ehkäisevään
419 parisuhdetyöhön ja vanhemmuuden tukemiseen eron jälkeen. Alan ammatillisen työn kehittäminen
420 on myös korkealla yhdistyksen prioriteeteissa. Käynnissä oleva Sateenkaariparit -hanke (ks luku 4)
421 tukee osittain myös ammatillisen työn kehittämistä, vaikka se keskittyy vertaistoiminnan
422 kehittämiseen. Keväällä 2016 käynnistettäväksi suunniteltu perhesuhdekeskus-toimintamuoto (ks.
423 luku 4) sen sijaan sisältää osioita, jotka tähtäävät suoraan ammatillisen osaamisen lisäämiseen
424 hankalissa sateenkaariperheiden parisuhde-, perhe- ja eroneuvontatilanteissa.

425

3.5. Sateenkaariperheiden hyvinvointia koskevat julkaisut

427 Yhdistys julkaisee kohdennettua tietoa sateenkaariperheistä eri ammattiryhmille ja eri
428 elämäntilanteisiin liittyen. Osa julkaisuista puhuttelee suoraan ammattilaisia. Osa materiaaleista on
429 suunnattu sekä ammattilaisille että perheille itselleen. Myös perheille suunnatut julkaisut palvelevat
430 perheiden kanssa työtä tekeviä ammattilaisia. Julkaisut voivat olla sähköisiä tai perinteisiä.

431 *Tavoitteet*

432 Tarjotaan mahdollisimman monipuolista tietoa sateenkaariperheiden hyvinvoinnista ja
433 elämäntilanteista tavalla, joka on helposti ymmärrettävä ja samaistuttava.

434 *Toimenpiteet vuonna 2016*

- 435 • Opas kasvatusalan ammattilaiselle. Otetaan uusi painos.
- 436 • Opas sateenkaariperheen lapselle. Otetaan uusi painos.
- 437 • Sosiaalisen vanhemman opas. Julkaistaan uusi opas sähköisessä muodossa.

438

439

440 4. Vertaistoiminta, perheiden tukeminen ja neuvonta

441

442 **Perhesuhdekeskus**

443 Vuonna 2016 yhdistys käynnistää Perhesuhdekeskus-toiminnan, jos Raha-automaattiyhdistys
444 myöntää toiminnolle rahoituksen. Perhesuhdekeskus palvelee koko Setan jäsenjärjestökenttää.
445 Keskus koordinoi, kouluttaa ja kehittää parisuhteisiin ja muihin perhesuhteisiin liittyvää
446 vertaistoimintaa sekä tarjoaa ammatillista tukea erityisen vaikeassa perhetilanteessa oleville silloin,
447 kun riittävää asiantuntemusta ei löydy julkisista palveluista. Perhesuhdekeskus tukee yhdistyksen
448 jo nykyään tekemää parisuhteisiin liittyvää vertaistoimintaa sekä laajentaa yhdistyksen
449 mahdollisuuksia tarjota ammatillista tukea erityisissä tilanteissa. Keskus tukee myös ammatillisen
450 työn kehittämistä koko yhteiskunnassamme.

451 Perhesuhdekeskustyön alkamisesta huolimatta yhdistyksen aiempi vertaistoiminta, perheiden
452 tukeminen ja neuvonta jatkuvat entisellään.

453 *Perhesuhdekeskuksen pitkän aikavälin tavoitteet:*

- 454
- 455
- 456
- 457
- 458
- 459
- Hlbt-ihmisten parisuhde- ja perhesuhdehyvinvointi lisäänty ongelmia ennalta ehkäisevän vertaistoiminnan ja tiedollisen materiaalin ansiosta
 - Vaikeissa pari- ja perhesuhdeongelmissa olevat perheet, joille julkiset palvelut eivät kykene tarjoamaan riittävää tukea, saavat ammatillista tukea kriisissä
 - Suomalainen ammatillinen pari-, perhesuhde- ja eroneuvonta kehitty konsultoinnin ja koulutuksen ansiosta

460

461 **4.1. Monimuotoista vertaistoimintaa perheille**

462 Yhdistyksen keskeisiä vertais- ja tukitoiminnan muotoja ovat paikalliset perhetapaamiset ja
 463 vertaisryhmät, valtakunnallinen perheleiritoiminta, sateenkaariperheiden perhevalmennustoiminta,
 464 Perhenetti-hankkeen ohjatut vertaistukiryhmät, koululaisten oma toiminta ja oma
 465 keskustelufoorumi, parisuhdekurssit ja -ryhmät, eron jälkeisen vanhemmuuden tukeminen
 466 (Vanhemman Neuvo -ryhmät), yhdistyksen oma nettikeskustelufoorumi, vanhemmuutta
 467 suunnittelevien ryhmät ja erilaiset muut vertaistapaamiset. Vertaistoimintaa järjestetään
 468 valtakunnallisesti ja mahdollisimman monipuolisesti. Paikallisten yleisten perhetapaamisten lisäksi
 469 järjestetään erityisryhmien tapaamisia ja lukuisia vapaa-ajan toiminnan yksittäisiä tapaamisia.
 470 Valtakunnallista ja paikallista vertaistoimintaa koordinoi vertaistoiminnan koordinaattori, joka
 471 rekrytoidaan alkuvuodesta 2016.

472 Vuoden 2016 erityispainopistealueina ovat apilaperheet ja miehet.

473

474 **Apilaperheiden perustamiseen ja hyvinvointiin tarjotaan tukea**

475 Apilaperheissä vanhemmuus jaetaan vähintään yhden sellaisen henkilön kanssa, johon ei koskaan
 476 ole ollut romanttista suhdetta. Apilaperheen lapsella on alusta saakka kaksi kotia. Vaikka kahden
 477 vanhemman apilaperheitä on koko ajan lisääntyvässä määrin, apilaperheille on tyypillistä se, että
 478 vanhempia on useampi kuin kaksi. Apilaperheet kaipaavat perheen suunnitteluvaiheessa
 479 erityyppistä tukea ja neuvoja kuin esimerkiksi hedelmöityshoitoklinikan palveluita käyttävä naispari.
 480 Apilaperheen perustaminen vaatii erityistä suunnittelua ja neuvottelutaitoja. Myös perhe-elämälle
 481 tuo omat haasteet (ja vahvuudet) se, että koteja on kaksi ja vanhempia useita.

482

483 *Tavoitteet:*

484 Yhä useampi apilaperhettä harkitseva saa asianmukaista ja riittävää tietoa perheen perustamisen
 485 pohjaksi. Apilaperheestä haaveilevat löytävät aiempaa helpommin niiden ihmisten luo, joilla on
 486 vastaavia toiveita. Apilaperheet tutustuvat muihin apilaperheisiin ja saavat vertais- ja
 487 ammattilaistukea perhe-elämän mahdollisiin haasteisiin.

488

489 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 490
- 491
- 492
- 493
- 494
- 495
- 496
- 497
- 498
- 499
- 500
- 501
- 502
- Vertaistoiminnan tilaisuudet: Apilaisien ja apiläitien omat vertaistuki-illat, etä- ja vuoroviikkovanhempien ryhmä myös Helsinkiin, fasilitoitu vanhemmuuskumppanuuspaja, jossa etsitään apilavanhempien kanssa vanhemmuuskumppanuuden hyviä käytäntöjä. (seuraava vaihe kurssi vanhemmuuskumppanuuteen, esim. vuonna 2017).
 - Tietoa ja tutustumista: Miten apilaperheet tekee lapsia –nettiluento, uutiskirjeeseen apilasisältöjä, nettisivuille apilaperheiden osio, vanhemmuuskumppaniksi.fi –palvelun käynnistäminen (jos vapaaehtoisia) ja ”Apilaperheen perustaminen” – informatiivinen ilta apilaperheen perustamista harkitseville miehille ja naisille, jossa päästään myös tutustumaan toisiin perhettä suunnitteleviin pariskuntiin tai henkilöihin (miestyöryhmän kanssa).
 - Tukea: Henkilökohtaista neuvontaa apilaperhettä perustaville (jos saadaan vertaistoiminnan koordinaattori) ja psykososiaalista tukea vanhemmuuskumppanuuden haastaviin tilanteisiin (jos saadaan Perhesuhdekeskus-hanke)

503

504 **Miesten vertaistoimintaa kehitetään**

505 Yksi vuonna 2015 perustetun miestyöryhmän tehtävistä on kehittää erityisesti miehille suunnattua
506 vertaistoimintaa. Jos vertaistoiminnan koordinaattorin palkkaamiseen myönnetään avustusta,
507 koordinaattori toimii työryhmän tukena vertaistoiminnan kehittämisessä. Toisin kuin muu
508 vertaistoiminta, miesten vertaistoiminta organisoidaan ainakin aluksi valtakunnallisesti eikä
509 paikallistiemien toimesta.

510 Miehet ovat tervetulleita mukaan yhdistyksen kaikkeen vertaistoimintaan. Miehillä on katsottu
511 tarpeelliseksi olla myös omat vertaisryhmänsä ja miesten perheille suunnattuja toiminnallisia
512 kokoontumisia. Isille ja isyydestä haaveileville järjestetään lisäksi omaa vertaistoimintaa. Miesten
513 toiminnan kehittämistyössä tunnistetaan miesten moninaisuus, mukaan lukien transmiehet.
514 Kehittämistyötä tehdään vuonna 2014 työstettyjen miestyön toimenpide-ehdotusten pohjalta.

515 *Tavoitteet:*

516 Sateenkaariperheiden vanhempina toimivat miehet voivat osallistua sellaisiin vertaistuen
517 tapahtumiin, joista he kokevat saavansa tukea vanhemmuuteensa. Vertaistukea ja muuta
518 toimintaa järjestetään perhe-elämän eri vaiheissa oleville sekä erilaisissa perhetilanteissa eläville.

520 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 521 • Järjestetään miesten ja heidän lastensa yhteinen perheleiri syyskaudella
- 522 • Alkuvuodesta järjestetään seminaari miesten perheellistymismahdollisuuksista
- 523 • Huhtikuussa järjestetään isien ja lasten yhteinen iloinen tapahtuma
- 524 • Järjestetään apilaperhettä suunnitteleville miehille ja naisille yhteinen info- ja
525 tutustumistilaisuus
- 526 • Helsinki Priden yhteydessä järjestetään miesten vertaistukitapahtumia sekä infotilaisuus
527 Miten miehet tekevät lapsia?
- 528 • Syyskaudella järjestetään lisää miesten vertaistukitilaisuuksia, esim miesten välisiin
529 parisuhteisiin liittyvä tilaisuus
- 530
- 531

532 **Koululaisten toiminnassa lapset saavat jakaa kokemuksiaan**

533 Koululaisten toiminta jakaantuu kahteen osa-alueeseen, paikalliseen toimintaan erilaisten
534 teemailtojen muodossa ja valtakunnalliseen leiritoimintaan. Paikallisessa toiminnassa samalla
535 paikkakunnalla asuvat lapset perheineen tutustuvat toisiinsa ja yhteydenpidon on helppo jatkaa
536 myös tapaamisten ulkopuolella. Leireillä mukaan toimintaan pääsevät myös syrjäseutujen ja niiden
537 paikkakuntien lapset ja nuoret, joilla ei ole omaa koululaisten toimintaa. Koululaisten tapaamisten
538 yhteydessä vanhemmilla on mahdollisuus kokoontua yhteen ja keskustella kouluikäisten elämään
539 liittyvistä aiheista. Tarvittaessa järjestetään ammattilainen vetämään aikuisten vertaiskeskustelua

540 *Tavoitteet:*

541 Tutustuttaa lapsia toisiinsa ja toistensa perheisiin, käsitellä perheiden moninaisuutta lasten
542 ikätasolle sopivalla tavalla ja voimaannuttaa lapsia perheidentiteettiä vahvistamalla.

543 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 544 • Vuonna 2016 koululaisille järjestetään kolme erilaista leiriä, yksi vanhempi+lapsi -
545 viikonloppuleiri keväällä, yksi nelipäiväinen leiri kesän perheleirin yhteydessä. Jos yhdistys
546 saa rahoituksen vertaistoiminnan koordinaattorille, järjestetään myös kaksipäiväinen
547 päiväleiri koulujen syyslomalla Helsingissä. Koululaisille järjestetään omaa ohjelmaa myös
548 talven perheleirillä.
- 549 • Pyritään siihen, että Pääkaupunkiseudun ja Tampereen lisäksi koululaiset kokoontuvat
550 teemailtojen muodossa myös muilla isommilla paikkakunnilla. Vertaistoiminnan
551 koordinaattori pyrkii innostamaan paikallisia koululaistoiminnan organisointiin ja avustaa
552 toiminnan käynnistämisessä.
- 553
- 554

- 555 • Koululaistoiminnan hyviä kokemuksia jaetaan vertaisohjaajien Facebook- ja
556 sähköpostiryhmässä.
557

558 Vertaistoimintaa muille erityisryhmille

559 Yhden vanhemman perheet, heteroliitossa lapsia saaneet, sosiaaliset vanhemmat ja perheyden
560 alkutaipaleella olevat jatkavat säännöllisiä kokoontumisia. Kartoitetaan vanhempien toiveita
561 erilaisten ryhmien suhteen jäseniltä muun muassa sosiaalisessa mediassa ja paikallistapaamisissa
562 paperikyselyillä. Käynnistetään uusia ryhmiä kiinnostuksen ja vapaaehtoisten vetäjien löytymisen
563 puitteissa. Perheleireillä järjestetään vaihteleville kohderyhmille muutaman tunnin
564 vertaiskeskusteluryhmiä.

565 Uusperheet ovat yhä painopisteenä vuoden 2016 toiminnassa. Vertaistapaamisten lisäksi
566 houkutellaan uuspareja Suomen uusperheiden liiton vertaisohjaajakurssille. Järjestetään
567 Perheajassa uusperheiden vertaistoimintaa. Aloitetaan sateenkaariperheille suunnattujen tuettujen
568 lomien järjestäminen. Ensimmäisen tuetun loman kohteena ovat uusperheet.

569 Maaliskuussa järjestetään transmaskuliinien isien tai isyyttä suunnittelevien aikuisten leiri.
570 TransHelsinki -viikon yhteydessä marraskuussa järjestetään perhetapaaminen transihmisten
571 perheille sekä lapsettomuutta käsittelevä tilaisuus lapsettomille transihmisille. Mainostetaan
572 marraskuussa 2015 kuvattua nettiluentoa ”Miten transihmiset tekevät lapsia”.

573 Jos rahoitus parisuhdekeskukselle saadaan, aletaan keskuksessa rakentamaan mallia
574 vanhemmuuskumppanuustoiminnalle, jossa tuetaan vertaistoiminnan kautta apilaperheiden
575 vanhempien vanhemmuuskumppanuutta, vrt. parisuhdetoiminta pariskunnille.
576

577 Vapaaehtoisesti toteutettua paikallistoimintaa 14 paikkakunnalla

578

579 Helsinki

580 Pääkaupunkiseudun sateenkaariperheiden tiimi järjestää vuoden 2016 aikana monipuolista
581 toimintaa. Tapaamiset ovat suurimmaksi osaksi vapaamuotoisia ja vertaistuellisia, mutta paikalla
582 on lähes aina pääkaupunkiseudun sateenkaariperheiden tiimin jäseniä, joilta voi kysellä
583 yhdistyksen toimintaan liittyvistä asioista sekä saada mahdollisesti muuta ohjausta ja neuvontaa.

584 Pääkaupunkiseudulla järjestetään kaikille avoimia perhetapaamisia kerran kuukaudessa
585 leikkipuisto Linjassa. Taaperotapaamiset jatkuvat kerran kuukaudessa. Säännöllisten tapaamisten
586 lisäksi kuka tahansa halukas voi ehdottaa pop up- tapaamista omaan lähipuistoonsa. Pop up-
587 konseptia kehitetään vuoden aikana helpottamaan tapaamisen ideointia ja toteutusta.
588

589 Arkitapaamisista perhekahvilaksi nimensä muuttaneita tapaamisia jatketaan kerran viikossa
590 aamupäivisin. Tapaamiset ovat suunnattu kotona päivisin lasten kanssa oleville vanhemmille.
591 Perhekahvilassa keskitytään tutustumaan ja touhuamaan yhdessä, mutta satunnaisesti luvassa on
592 myös askartelua, brunssi tai muuta toimintaa niin aikuisille kuin perheen pienimmillekin.

593 Alkutaipaletapaamiset ovat kerran kuukaudessa ammatillisesti ohjattuna. Ryhmä toimii
594 vertaistuellisesti, mutta ryhmän jäsenten toiveista paikalle voidaan kutsua erialojen asiantuntijoita
595 sekä kokemuskouluttajia. Sosiaalisten vanhempien vertaisryhmän tapaamiset jatkuvat kerran
596 kuukaudessa ja toimintaa kehitetään ryhmän jäsenten toiveiden mukaisesti. Heterosuhteessa
597 lapsia saaneet jatkavat kokoontumia kuukausittain kesätaukoa lukuun ottamatta.

598 Vuoden aikana tehdään muutamia retkiä perheystävällisiin kohteisiin pääkaupunkiseudulla,
599 esimerkiksi museoihin, sisäleikkipuistoihin ja luontoon. Retkistä osa on maksullisia ja osa
600 maksuttomia. Retkiä suunniteltaessa huomioidaan sateenkaariperheiden eri-ikäiset lapset ja laaja
601 toiminta-alue. Vuonna 2016 järjestetään neljä sateenkaariperheiden vanhemmille tai lapsia
602 suunnitteleville suunnattua tapaamista/tapahtumaa, johon hankitaan lastenhoitaja(t). Tapaamiset
603 ovat joko asiantuntijavetoisia tai teemoitettuja vertaistapaamisia aikuisten kesken.

604 Koululaisille ja koululaisille perheineen järjestetään toiminnallisia kokoontumisia vähintään joka
605 toinen kuukausi. Koululaisten toiminnassa panostetaan yhdessä tekemisen ja sen ohella
606 tutustumisen lisäksi ohjattuun tutustumiseen ja koululaisperheiden verkostoitumiseen.

607 Helsinki Priden yhteydessä järjestetään ainakin koululaisten toimintaa, isätapaaminen, Miten lapsia
608 tehdään -tilaisuus, leikkipuistotapaaminen ja perhepiknik. Kansainvälisenä
609 sateenkaariperhepäivänä järjestetään tapaaminen vapputeemalla.

610 Paikallistiimin toimintaa kehitetään ja tiimiläisiä sitoutetaan toimintaan panostamalla tiimin
611 yhteishenkeen. Paikallistiimi kokousta noin kuusi kertaa vuodessa ja kehittää tämän lisäksi
612 tiedotusta ja yhteydenpitoa sosiaalisen median ja sähköpostin kautta. Pääkaupunkiseudun
613 toimintaa pyritään kehittämään vuonna 2016, niin että eri pääkaupunkiseudulla toimivien
614 sateenkaariperheiden ryhmien ohjaajat/vastaavat osallistuvat myös paikallistiimin toimintaan.
615 Toiminnan kasvaessa ja kehittyessä pyritään tiimiin saamaan muutenkin lisää aktiivisia jäseniä.

616 *Jyväskylä*

617 Vuonna 2016 painopiste on kouluikäisten lasten toiminnalla sekä vanhempien hyvinvoinnin
618 tukemisessa. Kaikille avoimia perhetapaamisia järjestetään Monikulttuurikeskus Gloriassa kerran
619 kuukaudessa. Tapaamiset pidetään vapaamuotoisina ilman erillistä teemaa ja tarjoilu hoidetaan
620 nyyttäriperiaatteella. Tarkoituksena on tarjota paikka keskustelulle ja vertaistuelle. Keväällä 2015
621 käynnistynyt alkutaipaleryhmä jatkaa tapaamisia joka toinen viikko. Ryhmä tarjoaa vertaistukea
622 niin perheellistymisen alkumetreillä oleville kuin jo vauvan saaneille. Tapaamisissa on tarkoitus
623 jakaa ajantasaista tietoa ja tukea sateenkaariperheiden byrokratiasta ja toimimisesta
624 yhteiskunnassa.

625

626 Lapsille ja nuorille järjestetään toiminnallisia tapaamisia. Perhesähly järjestetään kerran
627 kuukaudessa. Tämän lisäksi käydään kokeilemassa boulderointia, järjestetään laskiaistapahtuma
628 Halssilan Hiihtomaassa sekä vierailaan Jyväskylän Sirkuskoulussa ja kv-sateenkaariperhepäivänä
629 Parkourakatemiassa. Perustetaan ryhmä sosiaalisille vanhemmille. Ryhmä on tarkoitettu sekä
630 tuleville sosiaalisille vanhemmille että sosiaalisille vanhemmille joilla jo on lapsi/lapsia. Ryhmässä
631 voi luottamuksellisesti jakaa tunteita ja kokemuksia siitä, millaista on olla ei-synnyttävä/ei-
632 biologinen vanhempi.

633

634 Pyydetään personal trainer pitämään luento ja hieroja tekemään näytehierontoja. Tarkoitus on
635 saada vinkkejä jaksamiseen pienen lapsen ja koululaisen vanhempana, opastusta ruokavalioon ja
636 liikuntaan sekä konsteja omahierontaan. Järjestetään kaksi keskustelutilaisuutta, joista toinen
637 sosiaalisille vanhemmille ja toinen biologisille/synnyttäneille vanhemmille. Keskusteluja alustaa ja
638 vetää psykologi Kaija-Leena Kaijaluoto. Aiheena on biologinen vanhemmuus vs. sosiaalinen
639 vanhemmuus ja siihen liittyvät kysymykset.

640

641 Tehdään tarrat Sateenkaariperheiden esitteisiin, joista löytyvät Jyväskylän ryhmän yhteystiedot.
642 Jaetaan esitteet neuvoloihin ja klinikalle sekä Setan toimistolle. Järjestetään Miten lapsia tehdään?
643 -tilaisuus, jossa kerrotaan myös Jyväskylän sateenkaariperheiden toiminnasta. Tehdään kooste
644 adoptiokokemuksista: mikä meni hyvin, mikä huonosti, mitä toivottaisiin jatkossa. Kooste
645 toimitetaan PeLalle tai vaihtoehtoisesti käydään PeLan toimistolla pitämässä tietoisuuskokousta.

646 *Kuopio*

647 Kuopiossa järjestetään ainakin yksi retki ja joitakin avoimia perhetapaamisia toimintavuoden
648 aikana. Aloitetaan perhesähly paikallisen koulun tiloissa. Innostetaan alueen perheitä muuhunkin
649 toimintaan. Järjestetään Miten lapsia tehdään -tilaisuus.

650 *Kymenlaakso*

651 Järjestetään perhetapaamisia kerran kuukaudessa. Lisäksi tehdään pari yhteistä retkeä. Jatketaan
652 paikallista vaikuttamistoimintaa ja toimitetaan esitteitä neuvoloihin ja päiväkoteihin.

653

654 *Mikkeli*

655 Mikkelin sateenkaariperheet tapaavat toistensa kodeissa satunnaisesti. Yhteydenottoihin vastaa
656 yhteyshenkilö, joka on mukana myös paikallisessa vaikuttamistyössä ja toimii kouluttajana
657 sateenkaariperhekysymyksissä.

658 *Oulu*

659 Oulussa järjestetään Sateenkaariperhetapaamisia kerran kuussa. Huhti-toukokuussa retkeillään
660 Koitelinkoskilla ja loka-marraskuussa käydään alle kouluikäisten lasten kanssa HopLopissa.
661 Kouluikäiset menevät seinäkiipeilemään tai kylpylään. Vuoden aikana järjestetään 1-2
662 ammattilaisen vetämää keskusteluiltaa aikuisille. Lapsille järjestetään täksi ajaksi lastenhoito.
663 Muuten tapaamiset järjestetään Avoimen päiväkodin tiloissa vapaan jutustelun merkeissä.
664 Keväällä askarrellaan vappujuttuja ja joulukuussa leivotaan piparkakkuja. Kesän tapaamiset
665 pidetään puisto-/pikniktapaamisina. Oulun Sateenkaariperheaktiivit pyrkivät osallistumaan erilaisiin
666 koulutustilaisuuksiin kouluttajien roolissa ja tekemään näin sateenkaariperheitä tunnetummiksi
667 Oulun alueella.

668 *Pori*

669 Vuonna 2016 Porissa jatketaan kokoontumisia kerran kuussa. Talvikaudella kokoonnutaan MLL:n
670 perhekahvilan tiloissa. Tapaamiset on suunnattu kaikille Satakunnan alueen sateenkaariperheille.
671 Niiden tarkoituksena on antaa vertaistukea vanhemmille; sekä sellaisille perheille joissa on jo
672 lapsia, että myös niille joissa lapsista vielä haaveillaan. Kesäkaudella tapaamisia pyritään
673 järjestämään ulkona esimerkiksi puistoissa. Mahdollisuuksien mukaan pyritään järjestämään myös
674 retkiä ja esimerkiksi yhteistä pulkkailua talvella. Sateenkaariperhepäivänä toukokuussa on
675 tarkoitus järjestää yhteistä toimintaa. Vuonna 2015 aloiteltiin pienimuotoista yhteistyötä paikallisen
676 lapsiperheiden yhdistyksen Lapsis ry:n kanssa ja tätä yhteistyötä on tarkoitus jatkaa myös vuonna
677 2016. Tavoitteena vuodelle 2016 on kävijämäärän kasvattaminen entisestään ja saada
678 sateenkaariperheille lisää näkyvyyttä Satakunnan alueella.

679 *Seinäjoki*

680 Seinäjoella järjestetään perhetapaamisia kerran kuussa Seinäjoen kaupungilta vuokratuissa tilassa.
681 Seinäjoen sateenkaariperheiden facebook-ryhmässä voidaan sopia lisätapaamisista esimerkiksi
682 leikkipuistoihin, laavuretkelle, Touhutaloon, Siirilän eläinmaailmaan, pulkkamäkeen jne.

683 Paikallistiimi vastaa yhteydenottoihin ja suunnittelee ohjelmaa tapaamisiin (esimerkiksi leipomista,
684 askartelua, pikkujoulut). Järjestetään kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä yhteistä tekemistä
685 perheille. Pyritään välittämään tietoa paikallistoiminnasta uusillekin perheille. Otetaan myös
686 yhteyttä neuvoloihin, jotta sitäkin kautta voidaan saada uusia perheitä mukaan tapaamisiin.
687 Otetaan osaa Seinäjoella järjestettävään Pride-kulkueeseen ja järjestetään sen yhteyteen myös
688 sateenkaariperheille ohjelmaa.

689 *Tampere*

690 Tampereella perhetapaamiset jatkuvat kerran kuukaudessa. Perhetapaamisissa ohjelmana mm.
691 aikuisten keskusteluilta, olympialaiset ja retki PiiPoohon. Yhden vanhemman perheet ja
692 Alkutaipaleryhmä kokoontuvat kumpikin joka toinen kuukausia. Kumpaankin ryhmään tulee vuoden
693 aikana vieraileva asiantuntija. Pienten lasten kotivanhempien tapaamisia järjestetään kerran
694 kuukaudessa, ja ohjelmassa mm. värikylpyä. Vuoden aikana järjestetään myös äitien ilta ja Kuinka
695 lapsia tehdään -tilaisuus. Koululaiset kokoontuvat joka toinen kuukausia. Koululaisten tapaamisissa
696 mm. tehdään pyörä- ja hiihtoretket, vieraillaan tähtitornissa, vietetään elokuvailtaa ja käydään
697 museokierroksella. Vuoden päättää kaikkien yhteinen Joulujuhla.

698 *Turku*

699 Turussa järjestetään kaikille avoimia perhetapaamisia vuoden aikana kahdeksan kertaa.
700 Alkutaipaleella olevat kokoontuvat kuusi kertaa. Yhden vanhemman perheillä tapaamisia on
701 kymmenen ja tapaamisten kestoa lisätään tunnilla kolmeen tuntiin. Tapaamisissa on lastenhoito.

702 Koululaisille järjestetään omia kokoontumisia muutaman kerran. Etä- ja vuoroviikkovanhempien
703 toimintaa vakiinnutetaan.

704 Turku Prideille järjestetään lasten puistojuhla, jossa on esiintyjä. Yhden vanhemman perheille
705 järjestetään kesällä 2016 viikonloppuleiri Hirvensalossa. Järjestetään yksi
706 sateenkaariperhekoulutus, jonka kohderyhmänä ovat terapeutit, psykologit ja lääkärit.
707 Paikallistiimiläiset virkistäytyvät yhdessä toimintavuoden päätteeksi.

708 *Joensuu, Lahti, Lappeenranta, Rovaniemi*

709 Näissä kaupungeissa etsitään uusia paikallisvastaavia tai -tiimejä. Perheet tapaavat toisiaan
710 epämuodollisemmin. Tapahtumia (esimerkiksi Miten lapsia tehdään -tilaisuuksia,
711 sateenkaariperhekoulutuksia ja parisuhdetoimintaa) järjestetään yhteistyössä Setan
712 paikallisjärjestöjen kanssa.

713

714 **Leirimuotoinen vertaistuki palvelee koko Suomea**

715 Leiritoiminta on ollut yli vuosikymmenen ajan Sateenkaariperheet ry:n toiminnan keskeinen ja
716 kysytyin toimintamuoto, jolla ylläpidetään sateenkaariperheiden psykososiaalista hyvinvointia.
717 Kyseessä ei ole loma- ja virkistystoiminta vaan leirit ovat ohjelmaltaan hyvin vertaistuellisia ja
718 lähentyvät sopeutumisvalmennuskurssien toimintatapaa. Vuonna 2016 pyritään tavoittamaan
719 leiritoiminnassa aiempaa enemmän miesten perheitä.

720 *Tavoitteet:*

- 721 • Tuetaan vanhempien jaksamista, vanhemmuutta ja parisuhdetta
- 722 • Vahvistetaan perheenjäsenten perheidentiteettiä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.
- 723 • Huomioidaan monenlaiset erityisryhmät ja monenlaiset tarpeet
- 724 • Tarjotaan perheille tietoa sateenkaariperheiden tilanteesta palveluissa, etuuksissa ja
725 lainsäädännössä
- 726 • Tarjotaan mahdollisuuksia osallistua järjestön toimintaan
- 727 • Järjestetään leirejä eri puolella Suomea
- 728 • Pidetään leirien osallistumismaksut kaikkien perheiden mahdollisuuksien rajoissa
- 729 • Jokaisella leirillä on sosiaalialan ammattilaisten tarjoamaa ryhmä- tai muuta vertaistuen
730 ohjattua tukitoimintaa

731 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

732 Järjestetään edellistä toimintavuotta vastaavien leirien lisäksi perheleiri myös isille ja isyydestä
733 haaveileville syyskuussa Kirkkonummella. Miesten perheleiri järjestetään ensimmäistä kertaa.
734 Leirin ohjaajana toimii seksuaalipedagogi Juha Kilpiä. Tämän lisäksi vertaistoinnin
735 koordinaattori ja harjoittelija järjestävät lapsille omaa ohjelmaa. Miehillä suunnatun leirin toivotaan
736 madaltavan miesten kynnystä lähteä vertaistuelliselle leirille. Leirille on tarkoitus ottaa mukaan
737 myös lapset, mutta osallistuminen ilman lapsiakin on mahdollista. Vielä lapsettomat ovat
738 tervetulleita ja voivat halutessaan osallistua esimerkiksi kummi- tai sukulaisten kanssa.

739 Vuonna 2016 toteutetaan 11 leiriä, joilla tavoitetaan seuraava määrä leiriläisiä:

- 740
- 741 1. talven perheleirillä 8-10.1. Jyväskylässä 60 leiriläistä
- 742 2. kevään koululaisten ja vanhempien leirillä Ylöjärvellä 40 leiriläistä
- 743 3. maaliskuun parisuhdeleirillä 20 leiriläistä
- 744 4. toukokuun parisuhdeleirillä 20 leiriläistä
- 745 5. kesän perheleirillä 4-7.8. Lappohjassa 105 leiriläistä
- 746 6. kesän koululaisten leirillä Lappohjassa 25 leiriläistä
- 747 7. koululaisten syyslomapäiväleirillä Helsingissä 30 leiriläistä

- 748 8. vapaaehtoisten perheiden virikeviikonlopussa 50
 749 9. syyskuun parisuhdeleirillä 20 leiriläistä
 750 10. isien ja lasten viikonloppuleirillä Kirkkonummella 30 leiriläistä
 751 11. syksyn perhevalmennusleirillä 8-10.11.Turussa 30 leiriläistä

752 Toimintavuoden aikana tavoitetaan yhteensä 430 leiriläistä ja tuotetaan 1010
 753 henkilöleirivuorokautta. Kaikki leirit järjestetään yhteistyössä leirikeskusten kanssa, joka vastaa
 754 leirin majoitus- ja ruokapalveluista. Perheleireillä on järjestetty vapaaehtoisvoimin
 755 ikäryhmäkohtainen lastenohjelma/hoito siten, että aikuiset voivat viettää aikaa myös keskenään ja
 756 työskennellä työryhmissä keskustellen tai toiminnallisesti käsitellen vaihtelevia teemoja. Teemat
 757 valitaan perheille tehdyn vuosittaisen jäsenkyselyn perusteella. Perheleireillä on myös aikuisille
 758 suunnattua rentoutus- ja kuntoutustoimintaa.

759
 760 **Parisuhteita voimistava vertaistoiminta ennalta ehkäisee ongelmia**

761 Sateenkaariperheiden parisuhteisiin, perhesuhteisiin ja eroihin liittyy monenlaisia sosiaalisia,
 762 juridisia, rakenteellisia ja palvelujärjestelmän haasteita. Lisäksi perheet ovat jättäneet usein
 763 tukipalvelut käyttämättä syrjinnän pelon tai huonojen palvelukokemusten takia. Julkiset palvelut
 764 tuntuvat olevan kyvyttömiä kohtaamaan sateenkaariperheiden hankalimpia perhetilanteita. Näistä
 765 syistä ennalta ehkäisevään ja ratkaisukeskeiseen parisuhteita tukevaan vertaistoimintaan on
 766 panostettu viime vuosina paljon.

767 Vuosina 2014–2016 yhdistyksen parisuhdetoimintaa kehitetään Sateenkaariparit-hankkeessa, jota
 768 hallinnoi Kataja ry. Hankkeen tavoitteena on kehittää vertaisohjattua parisuhdetoimintaa
 769 Sateenkaariperheissä ja muissa Setan jäsenjärjestöissä sekä nostaa esille sateenkaariparien
 770 parisuhdehyvinvoinnin merkitystä. Sateenkaariperheet ry on hankkeen pääkumppani ja ideoija.
 771 Sateenkaariparit-hankkeen jatkohankkeessa Kataja ry:n on tarkoitus keskittyä ammatillisen työn
 772 kehittämiseen. Tässä vaiheessa on tarkoitus, että pari- ja perhesuhteisiin liittyvää vertaistoimintaa
 773 Setan jäsenjärjestökentällä alkaa koordinoida Perhesuhdekeskus-toimintamuoto, joka
 774 käynnistetään jo vuoden 2016 aikana. Sateenkaariparit-hankkeella on oma toimintasuunnitelma.

775 *Tavoitteet:*

776 Lisätään sateenkaariperheiden vanhempien parisuhdehyvinvointia, ja luodaan siten edellytyksiä
 777 vanhemmuuden menestykselliselle jakamiselle. Lisätään tietoa parisuhteiden hyvinvoinnin
 778 merkityksestä lapsen hyvinvoinnille. Osallistetaan myös sateenkaariperheiden miehiä mukaan
 779 toimintaan. Viedään vertaistoiminnan kokemuksista nousevaa tietoa alan ammattilaisten
 780 tietoisuuteen koulutustoiminnan ja kehittämishankkeiden kautta.

781 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 782 • Sateenkaariperheet ry toteuttaa alla olevat toimenpiteet lapsiperheellisille ja
 783 perheellistymistä suunnitteleville. Tämän lisäksi Kataja ry ja Setan muut jäsenjärjestöt
 784 järjestävät muuta sateenkaariparitoimintaa. Muiden toimijoiden toimenpiteitä ei ole listattu
 785 tässä.
- 786 • Koulutettujen vertaisohjaajaparien vetämät Rikasta minua -viikonloppukurssit järjestetään
 787 kaksi kertaa vuoden aikana
- 788 • Järjestetään sisällöltään muokattu parisuhdekurssi Kirkkonummella leirikeskus Räfsössä
 789 20.-22.5.
- 790 • Järjestetään vuoden aikana ainakin yksi parisuhdelauantaitapahtuma, jossa muutaman
 791 tunnin aikana annetaan pareille eväitä parisuhdetta voimistaviin harjoituksiin
- 792 • Järjestetään marraskuussa Kataja ry:n kumppanina parisuhdepäivät, joissa
 793 sateenkaariparien parisuhdehyvinvointia käsitellään laajasti
- 794 • Koulutetaan uusia rikasta minua –vertaisohjaajia. Koulutus tapahtuu rikasta minua kurssille
 795 osallistumisen ohessa.
 796

797 **Eroauttaminen ja vanhemmuuden tukeminen eron jälkeen**

798 Perheiden ja vanhemmuuden tukeminen erossa ja eron jälkeen on usein ammatillista
799 lähestymistapaa vaativa asia. Tästä syystä yhdistyksen vertaistoiminnassa pyritään panostamaan
800 nimenomaan ennalta ehkäisyyn tekemällä voimistavaa parisuhdetyötä. Neuvokeskus on kuitenkin
801 kehittänyt toimivan, ryhmämuotoisen ja vertaisuuteen perustuvan mallin vanhemmuuden
802 tukemiseen eron jälkeen. Vanhemman neuvo -ryhmissä etsitään ammattilaisen ohjauksessa oman
803 vanhemmuuden vahvuuksia ja keinoja tukea omaa lasta eron jälkeen.

804 Nykyisellään yhdistys voi tarjota eroaville tai eron uhatta eläville sateenkaariperheille vain
805 käytännöllistä ja juridista neuvontaa (ks luku neuvonnasta), ei lainkaan psyko-sosiaalista tukea
806 eikä neuvontaa, palvelunohjaustakin vain rajatusti. Käytännöllisen ja juridisen neuvonnan tueksi on
807 jo aiemmin luotu Sateenkaariperheen ero-opas -materiaali.

808 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 809 • Järjestetään vuoden aikana yksi ammatillisesti ohjattu Vanhemman neuvo -ryhmä, sillä
810 edellytyksellä, että saadaan Helsingin kaupungilta haettu avustus tähän tarkoitukseen.
- 811 • Luodaan pohja Vanhemman neuvo –leirille
- 812 • Levitetään ero-opasta sähköisessä ja painetussa muodossa perheille ja ammattilaisille.
- 813 • Järjestetään eroteemaisia vertaiskeskustelutilaisuuksia leirien yhteydessä ja perheaikaa.fi -
814 palvelussa

815

816 **Perheaikaa**

817 Verkossa tapahtuvalle vertaistoiminnalle on selkeä tilaus. Sivuston sateenkaariperheteemaiset
818 toiminnot ovat keränneet poikkeuksetta erittäin runsaan osallistujamäärän erityisesti
819 tapaamispaikkojen ulkopuolella asuvien keskuudesta. Verkossa tapahtuva vertaistoiminta tavoittaa
820 ne ihmiset, jotka eivät muuten pääsisi vertaistuen piiriin. Nettivertaistuki tavoittaa tuloista
821 riippumatta, ei tarvitse olla rahaa matkustamiseen tai leirimaksuihin. Vertaistuki mahdollistuu
822 monenlaisilla pienemmillä ryhmillä, joista ei isoimmillakaan paikkakunnilla saataisi kasvokkain
823 kokoontuvaa vertaisryhmää kokoon. Anonyymius mahdollistaa hankalimmistakin asioista
824 keskustelun. Verkossa tapahtuva neuvonta tavoittaa monta henkilöä samaan aikaan, jolloin se on
825 hyvin kustannustehokasta. Nettivertaistoimintaan kaivataan runsaasti lisäresursseja. Pelkästään
826 nykyisessä määrässään toimintojen järjestäminen vaatii lisää vapaaehtoisia sekä työntekijän
827 toimintaa koordinoimaan.

828 *Tavoitteet:*

829 Yhä useampi vanhempi löytää palvelun. Tavoitetaan perheitä haja-asutusalueelta ja
830 paikkakunnilta, joilla ei ole vertaistoimintaa. Perheiden kynnys tulla kasvotusten tapaamaan
831 toisiaan madaltuu. Vanhemmat saavat tukea ajoissa ja uskaltavat hakemaan sitä aiempaa
832 helpommin myös ammattilaisten taholta. Saadaan lisää työntekijäresursseja verkkotoimintaa
833 koordinoimaan ja runsaasti vapaaehtoisia sitä toteuttamaan. Vapaaehtoisena toimiminen vahvistaa
834 yhteenkuuluvuutta ja toimii yhdenlaisena vertaistuen kanavana.

835 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 836 • Neuvonta-chat järjestetään kerran kuukaudessa ja vaihtelevalla teemalla oleva ilta-chatteja
837 neljä kertaa vuodessa.
- 838 • Asiantuntijaluentoja järjestetään vähintään kaksi ja artikkeleja julkaistaan säännöllisesti.
- 839 • Tehostetaan vuoden 2014 lopussa julkaistusta nettiperhevalmennuksesta tiedottamista.
- 840 • Järjestetään kaksi suljettua ryhmää, toinen suunnattu lapsettomuutta kokeneille
841 sateenkaari-ihmisille ja toinen perheille, joissa vanhemmuus on rakennettu muun kuin
842 vanhempien välisen parisuhteen ympärille.
- 843 • Vertaistoiminnan koordinaattori rekrytoi ja kouluttaa uusia vapaaehtoisia sekä pitää huolta
844 vanhojen vapaaehtoisten motivoituneisuudesta, jaksamisesta ja täydennyskoulutuksesta.

- 845 • Tiedotetaan palvelusta ja siinä vapaaehtoisena toimimisesta paikallisten Setojen ja muiden
846 yhteistyökumppanien tiedotuskanavien kautta, ilmaisjakelulehdissä, sosiaalisessa
847 mediassa, erilaisissa tapahtumissa ja jäsentiedotteissa.

848

849 **4.2. Vertaistoiminnan kehittämiseen panostetaan uuden työntekijän myötä**

850 *Tavoitteet:*

851 Tavoitteena on saada vertaistoimintaan mukaan uusia ihmisiä eri puolelta Suomea, ja saada alulle
852 vertaistoiminta kahdella uudella paikkakunnalla vuoden 2016 aikana. Mukaan toimintaa
853 organisoimaan houkutellaan aiempaa enemmän eri kohderyhmien edustajia, kuten miehiä ja
854 apilaperheellisiä. Vapaaehtoiset tutustutetaan toisiinsa entistä paremmin ja yhteistyö kehittyy yli
855 paikkakuntarajojen. Pyritään siihen, että vapaaehtoisten paikallistiimi ottaa vastuun kaikesta oman
856 paikkakunnan vertaistoiminnasta, niin perheille kuin vanhemmille ja vanhemmuudesta haaveileville
857 suunnatusta. Vapaaehtoisia motivoidaan myös ottamaan vastuuta oman paikkakunnan
858 ammattilaisten ja opiskelijoiden kouluttamisesta. Tavoitteena on myös, että vapaaehtoiset jaksavat
859 työssään ja kokevat sen motivoivaksi ja innostavaksi. Tavoitteena on, että yhä useammalla
860 paikkakunnalla innostutaan vapaaehtoisten organisoimista pienimutoisista perheleireistä.

861

862 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 863 • Vertaistoiminnan aktiiveille tehdään verkkokysely, jolla kartoitetaan heidän tyytyväisyyttään
864 ja toiveitaan vertaistoiminnan koordinoinnin ja kehittämisen suhteen. Koordinaattori ottaa
865 vastaukset huomioon toimintaa kehittäessään.
- 866 • 19-20.3.2016 järjestetään vapaaehtoisille vertaistomijoille jokavuotiset kaksipäiväiset
867 kehittämispäivät Helsingissä.
- 868 • Jos uusi työntekijä saadaan, syksyllä järjestetään vapaaehtoisille lisäksi virikeviikonloppu
869 Ylöjärvellä 30.9-2.10. Kehittämispäivillä panostetaan ryhmäytymiseen, hyvien kokemusten
870 ja käytäntöjen jakamiseen sekä tarjotaan koulutusta ja virkistäytymistä.
- 871 • Vapaaehtoistyön koordinaattori pitää aktiivisesti yhteyttä paikallistiimien vapaaehtoiisiin,
872 toimii tukijana ja innostaja sekä avustaa konkreettisesti etenkin toiminnan alkuun
873 saattamisessa.
- 874 • Koordinaattori vierailee mahdollisuuksien mukaan paikkakunnilla tapaamassa
875 vapaaehtoisia ja vertaisryhmäläisiä sekä mahdollistaa yhdistyksessä harjoitteluaan
876 suorittavien opiskelijoiden vierailut eri paikkakunnilla.
- 877 • Paikallistiimien käsikirjan yhteydessä olevaa tekemisvinkkipankkia kasvatetaan jatkuvasti.
- 878 • Rakennetaan nettisivuille paikallistiimien materiaali- ja ohjepankki.
- 879 • Vapaaehtoisia muistetaan kehittämispäivien yhteydessä yhteisellä virkistäytymisellä,
880 vuosilahjalla. Lisäksi heitä muistetaan pienimuotoisella joululahjalla.

881

882 **Vapaaehtoisten virikeviikonloppu**

883 Syyskuussa järjestetään ensimmäistä kertaa vertaistomijoiden virikeviikonloppu Ylöjärvellä.
884 Viikonloppu on tarkoitettu kaikille vapaaehtoisille vertaistoiminnan järjestämisessä mukana oleville
885 perheineen. Osallistujat yhdessä rakentavat viikonlopun mieleisekseen ja osallistujien tarpeita
886 parhaiten vastaavaksi. Ohjelman suunnittelussa huomioidaan, että viikonlopun tarkoitus on
887 ensisijaisesti tarjota virikkeitä paikalliseen toimintaan.

888

889 **Vertaisohjaajien ja vapaaehtoisten koulutukset vuonna 2016**

890 Kartoitetaan paikallistiimien toiveita ja tarpeita ryhmätyönohjauksen suhteen. Järjestetään sitä
891 tarvittaessa alan opiskelijoiden suorittamana. Tällöin työnohjaaja matkustaa vapaaehtoisten luo
892 heidän kotipaikkakunnalleen. Kaksi kertaa vuodessa vuosikokousten yhteydessä on mahdollisuus
893 järjestää työnohjausta yhteisesti kaikille vapaaehtoisille Helsingissä.

894

895 Vapaaehtoisia kannustetaan osallistumaan vertaisohjaajakoulutuksiin. Koulutukseen osallistuvien
896 kulut korvataan.

897

898

899

900

901

902

903

904

905

906

907

908

909

910

911

912

913

914

915

916

917

918

919

- Nettivertaisohjaajakoulutusta tarjotaan uusille vapaaehtoisille. Sateenkaariperheet ry järjestää itse chat-vertaisohjaajakoulutusta pitkin vuotta tarpeen mukaan, jos yhdistykselle saadaan vertaistoiminnan koordinaattori. Muu nettivertaisohjaajakoulutus toteutetaan yhteistyössä Väestöliiton kanssa.
- Yhdessä Kataja ry:n sateenkaariparit-hankkeen kanssa koulutetaan helmikuussa uusia parisuhdetoiminnan vertaisohjaajia. Pyritään innostamaan ohjaajiksi naisparien lisäksi vähintään yksi miespari.
- Parisuhdevertaisohjaajille tarjotaan myös täydennyskoulutusviikonloppu, jonka tarkoituksena on motivoida ja lisätä sitoutumista työhön sekä laajentaa heidän toimenkuvaansa kattamaan uudenlaisia parisuhdeviikonloppuja ja -iltakursseja.
- Kehittämispäiviin ja virikeviikonloppuun kuuluu aina jonkinlainen koulutuksellinen osuus. Tapahtumiin osallistuneilta vapaaehtoisilta kerätään aina palaute, jonka pohjalta koulutukselliset osuudet suunnitellaan vapaaehtoisten tarpeita mahdollisimman hyvin vastaaviksi.
- Järjestetään Setan ja sen jäsenjärjestöjen kanssa yhteistyössä ryhmänohjaajakoulutusta vapaaehtoisille ryhmän ohjaajille ja kouluttajakoulutusta vapaaehtoisille kokemuskouluttajille. Lisäksi kokemuskouluttajille järjestetään perheteemoihin keskittyvää täydennyskoulutusta.
- Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa järjestetään yhteinen koulutus
- Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuutta osallistua myös ulkopuoliseen, esimerkiksi Kepan, KSL:n ja Sosten, koulutukseen.

920

4.3. Perheiden ja perhettä suunnittelevien neuvonta

921

922

923

924

925

Iso osa perhelainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää ei edelleenkään huomioi sateenkaariperheitä, mikä aiheuttaa arjen vastoinkäymisiä perheille. Tähän haasteeseen Sateenkaariperheiden neuvontapalvelu pyrkii vastaamaan. Neuvonta on byrokraattis-käytännöllistä neuvontaa, ei psykososiaalista tukea. Myöskään varsinaiseen juridiseen neuvontaan ei yhdistyksellä ole osaamista eikä resursseja.

926

927

928

929

Apilaperheet ja erilaiset miesten perheet ovat perhemuotoja, jotka lainsäädäntö ja palvelujärjestelmä tunnistaa kaikista huonoiten. Näissä perheissä vanhempien asema ei usein ole juridisesti turvattua ja moni asia on vanhempien välisten sopimusten varassa. Näiden perheiden on kaikista haasteellisinta saada asiantuntevaa neuvontaa julkisilta palveluntarjoajilta.

930

Tavoitteet:

931

932

933

934

Sateenkaariperheillä ja sellaista suunnittelevilla on mahdollisuus saada neuvoja niitä kaivatessaan. Perheet saavat tukea elämäntilanteisiin ja muutoksiin liittyviin haasteisiin ja heitä ohjataan tarvittaessa psykososiaalisen tuen piiriin. Lasta suunnittelevat ja tuoreet perheet saavat luotettavaa tietoa ja ohjeita byrokraatian kiemuroihin ja lasten saamiseen liittyen.

935

Toimenpiteet vuonna 2016:

936

937

938

939

940

941

942

943

- Jatketaan neuvontapalvelun toimintaa puhelin-, sähköposti- ja chat-neuvontana.
- Helsinki Priden yhteydessä on kenellä tahansa mahdollisuus varata aika henkilökohtaiseen neuvontaan.
- Uutena toimintamuotona aloitetaan henkilökohtaisen, kasvokkaisen neuvonnan tarjoaminen miehille ja apilaperheille, jotta heidän erityiseen neuvonnan tarpeeseen kyetään vastaamaan aiempaa paremmin. Neuvontaa toteuttaa ennen kaikkea vertaistoiminnan koordinaattori, joten uuden kasvokkaisen neuvonnan käynnistyminen on kiinni hänen rekrytoinnistaan.

- 944 • Neuvontatehtävää toteuttavat lisäksi muut työntekijät, hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet.
 945 Lisäksi paikallistiimien merkitys neuvoina paikallisessa toiminnassa on korvaamaton.
 946 • Neuvoa hakevat perheiden lisäksi opiskelijat, ammattilaiset ja toimittajat.
 947 • Jos perhekeskus saa rahoituksen on apilaperheiden tukea mahdollisuus laajentaa, ja
 948 tarjota heille myös psykososiaalista tukea.
 949

950 Sateenkaariperheiden perhevalmennus

951 Sateenkaariperheiden perhevalmennus täydentää kunnan tarjoamaa synnytys- ja
 952 perhevalmennusta. Kurssilla (20 oppituntia) tarjotaan tietoa erityisesti sateenkaariperheiden
 953 perheellistymiseen liittyvistä erityishaasteista, käydään läpi perheiden oikeuksia etuuksiin,
 954 syntymässä olevan lapsen juridisen tilanteen turvaamiseen liittyvissä hakemuksissa,
 955 sateenkaariperheiden parisuhteen tyypillisistä sudenkuopista, kolmen ja neljän vanhemman
 956 perheiden erityishaasteista jne. Valmennus ei korvaa kunnan järjestämää synnytys-
 957 /perhevalmennusta vaan täydentää sitä. Valmennuksessa kouluttajina toimivat työntekijät, muut
 958 asiantuntijat ja sateenkaariperheelliset kokemuskouluttajat. Valmennuksen tarkemmat sisällöt
 959 löytyvät yhdistyksen kotisivuilta. Valmennus on osa yhdistyksen neuvontatehtävää, mutta on myös
 960 merkittävä vertaistuen foorumi.

961 *Tavoitteet:*

962 Tarjotaan ajanmukaista tietoa byrokratiasta selviämiseen. Tuetaan ongelmien ennaltaehkäisyä.
 963 Kiinnitetään tulevien vanhempien huomiota parisuhdehyvinvoinnin merkitykseen. Tarjotaan
 964 mahdollisuus muodostaa vertaisverkostoja ja saada vertaistukea.

965 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 966 • Toteutetaan kaksi viiden luennon iltakurssia Helsingissä (15.3.-12.4. ja 6.9.-4.10.) ja yksi
- 967 viikonloppukurssi Turun seudulla 11-13.11.
- 968 • Tiedotetaan loppuvuodesta 2014 julkaistusta perhevalmennuksen nettikurssista.
- 969 • Selvitetään resurssien puitteissa supistettujen kurssien järjestämistä Turussa ja
- 970 Tampereella.
- 971

972 Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet

973 Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet ovat yhden illan avoimia keskustelutilaisuuksia, joissa kerrotaan
 974 sateenkaariperheellistymisen mahdollisuuksista ja annetaan perhettä suunnitteleville mahdollisuus
 975 kysyä asiantuntijalta. Tilaisuuksissa on mahdollista tutustua muihin lasta suunnitteleviin ja
 976 vanhemmuuskumppaneita etsiviin.

977 *Tavoitteet:*

978 Tavoitteena on että kaikilla lapsiperheellistymisestä kiinnostuneet on saatavilla asiallista tietoa
 979 perheellistymisen vaihtoehdoista ja mahdollisuuksista. Paikalliset vapaaehtoiset rohkaistuvat itse
 980 järjestämään tilaisuuksia.

981 *Toimenpiteet*

- 982 • Järjestetään tilaisuus 3-4 kaupungissa vuoden aikana
- 983 • Jokaisen tilaisuuden jälkeen pyritään kasaamaan osallistujista oma alkutaipaleella-ryhmä,
 984 johon osallistuu lasta suunnittelevia, odottavia ja lapsen juuri saaneita.
- 985 • Tarjotaan alkutaipaleilaisille mahdollisuutta osallistua sateenkaariperheiden
 986 perhevalmennukseen.
- 987 • Hyödynnetään paikallisten perheiden innokkuutta olla tilaisuuksissa mukana
 988 kokemuskouluttajina.
- 989 • Järjestetään tilaisuuksia myös erityisille kohderyhmille, kuten miehille, sijaisvanhemmuutta
 990 tai sinkkuvanhemmuutta suunnitteleville ja monivanhempaisille perheille.
 991

4.4. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta

994

995 Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä

996 Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä perheet ympäri maailman kokoontuvat yhteen erilaisiin
997 tapahtumiin, jotka ovat iloisia ja näkyviä koko perheen tapahtumia. Päivä toimii tutustumisen
998 väylänä ihmisille sekä näkyvänä tapahtumana se lisää ihmisten tietoisuutta sateenkaariperheistä.
999 Tietoisuus vähentää taas vähentää ennakkoluuloja ja lisää sateenkaariperheiden hyvinvointia.

1000 *Tavoitteet*

1001 Yhä useampi perhe rohkaistuu mukaan toimintaan. Muutama paikallislehti huomioi tapahtuman.

1002 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 1003 • 1.5.2016 järjestetään mahdollisimman monella paikkakunnalla neljännen kansainvälisen
- 1004 sateenkaariperhepäivän.
- 1005 • Vuonna 2016 järjestetään paikkakuntakohtaisten tapahtumien lisäksi risteily Turusta
- 1006 Tukholmaan yhdessä Tukholman sateenkaariperheiden kanssa.
- 1007 • Tiedotetaan tapahtumista hyvissä ajoin kunkin paikkakunnan tiedotuskanavilla.

1008

1009 Pride-tapahtumiin perheisältöjä

1010 Pridet ovat hyvin suosittuja tapahtumia, jotka runsaalla tapahtumatarjonnallaan keräävät suuren
1011 osallistujamäärän. Pride-organisaatioiden toimesta tiedotus tavoittaa sellaisia henkilöitä, jotka ovat
1012 olleet Sateenkaariperheet ry:n tiedotuksen ulottumattomissa. Prideille osallistuu paljon sellaisia
1013 seksuaali- ja sukupuoliyhemmistöjen edustajia, jotka eivät muuhun vertaistoimintaan osallistu.
1014 Perheille suunnatut tapahtumat tuovat uusia osallistujia etenkin paikallistoiminnan piiriin. Pride-
1015 tapahtumat toimivat matalan kynnyksen tutumisväylinä. Esittelypöytä ja lapsettomille suunnatut
1016 tilaisuudet lisäävät yhdistyksen näkyvyyttä lapsettomalle sateenkaarikansalle ja helpottavat heidän
1017 löytämistään yhdistyksen tarjoaman vertaistuen ja palveluiden pariin.

1018

1019 *Tavoitteet:*

1020 Suurimmalla osalla paikkakunnista, joilla järjestetään Pride, on paikallisten vapaaehtoisten
1021 toimesta jotakin perheille suunnattua ohjelmaa. Yhä useampi tulee tietoiseksi yhdistyksen
1022 olemassaolosta ja löytää sen palveluiden pariin.

1023

1024 *Toimenpiteet vuonna 2016:*

- 1025 • Pitkin vuotta ollaan mukana mahdollisimman monessa Pridessa ympäri Suomea.
- 1026 • Innostetaan paikalliset järjestämään Pridessa perheohjelmaa sekä ottamaan hoitaakseen
1027 yhdistyksen esittelypöydän.
- 1028 • Työntekijävetoisesti tai koulutetun vapaaehtoisen johdolla järjestetään mahdollisimman
1029 monessa Pridessa Miten lapsia tehdään -tilaisuus.

1030

1031

1032

1033

1034

1035

1036

1037 5. Tukipalvelut

1038

1039

5.1. Jäsenpalvelujen kehittäminen

1040 Yhdistyksen jäsenmäärä on lähes kolminkertaistunut viidessä vuodessa ja on nyt reilut 900
 1041 henkilöä. Kasvu tulee jatkumaan voimakkaana. Kohderyhmän tosiasiallinen koko kasvaa
 1042 voimakkaasti. Lisäksi jäsenten määrää kasvattaa yhdistyksen toiminnan laajentuminen.
 1043 Esimerkiksi sateenkaariperheiden perhevalmennus on tuonut yhdistykselle paljon lisää jäseniä.
 1044 Toimintansa kautta yhdistys tavoittaa satoja henkilöitä, jotka eivät ole yhdistyksen jäseniä.
 1045 Kyselyiden mukaan suuri osa toimintaan osallistuvista ei jostain syystä ole jäseniä.

1046 *Tavoitteet*

1047 Jäsenet kokevat, että he ovat osa tärkeää kansalaisliikettä, ja haluavat tukea yhdistyksen
 1048 tavoitteiden toteutumista pysymällä yhdistyksen jäsenenä. Ne jäsenet, jotka osallistuvat
 1049 yhdistyksen toimintaan, saavat riittävät ja oikea-aikaiset tiedot toiminnasta. Jäsenyyteen liittyvät
 1050 prosessit sujuvat nopeasti ja ilman virheitä.

1051 *Toimenpiteet vuonna 2016*

- 1052 • Lähetetään kaikille uusille jäsenille kattava uuden jäsenen tieto- ja materiaalipaketti
- 1053 • Otetaan käyttöön nettipohjainen jäsenhallintajärjestelmä jos vertaistoiminnan koordinaattori
 1054 saadaan palkattua
- 1055 • Tehdään vuosittaiseksi suunnitellun jäsenkyselyn pilottikysely yhteistyössä
 1056 tutkimushankkeen kanssa
- 1057 • Rekrytoidaan uusia jäseniä kaikissa itse järjestettävissä tapahtumissa, Facebookissa,
 1058 uusien nettisivujen rekrytointisivulla ja yhteistyössä Setan kanssa.
- 1059 • Viestinnästä ks. luku viestintä alla

1060

1061

5.2. Viestintä

1062

1063 **Ulkoinen viestintä**

1064 *Tavoitteet*

1065 Yhdistyksen voimassa olevat perhepoliittiset tavoitteet ovat poliittisten toimijoiden ja
 1066 palveluntarjoajien tietoisuudessa. Perheiden kanssa työtä tekevilla ammattilaisilla on tietoa
 1067 sateenkaariperheiden tarpeista ja kokemuksista palveluissa. Yhdistyksen yhteistyökumppanit
 1068 saavat tietoa ajankohtaisista asioista.

1069 *Toimenpiteet vuonna 2016*

- 1070 • Tiedotetaan yhdistyksen uusista perhepoliittisista tavoitteista ja hallitusohjelmavoitteilta
- 1071 • Nostetaan yhdistyksen uusia tavoitteita aktiivisesti esille mediassa
- 1072 • Tehdään julkilausumia yksin ja yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston ja muiden
 1073 kumppanien kanssa.
- 1074 • Kirjoitetaan lehtien mielipide-palstoille.
- 1075 • Tuotetaan erilaisia kirjallisia materiaaleja ammatillisen työn tueksi (ks tiedon tuottaminen)
- 1076 • Päivitetään ja täydennetään nettisivuilla olevaa materiaalia
- 1077 • Jatketaan vuonna 2015 aloitettua Twitter-tiedotusta
- 1078 • Yhdistys välittää tietoa lapsiperheiden moninaisuudesta sekä omasta toiminnastaan myös
 1079 jakamalla esitteitään, tekemällä koulutuskäyntejä sekä osallistamalla erilaisiin
 1080 seminaareihin ja tapahtumiin.

1081

1082

1083

Sisäinen viestintä

1084

Tavoitteet

1085

Yhdistyksen toimintaan osallistuvat, jäsenet, vapaaehtoiset, luottamushenkilöt ja henkilöstö saavat riittävät ja oikea-aikaiset tiedot yhdistyksen toiminnasta, kehittämisestä ja päätöksenteosta.

1086

1087

Toimenpiteet vuonna 2016

1088

- Julkaistaan sähköinen uutiskirje 6 kertaa toimintavuoden aikana, ja lähetetään jäsenille ja sidosryhmäkisterin 500 yhteistyökumppanille.

1089

- Kehitetään perheille ja aktivisteille suunnattuja sisältöjä kotisivuilla. Erityisesti panostetaan miehille, apilaperheille ja paikallistiimeille suunnattuun informaatioon.

1090

- Vahvistetaan sateenkaarikentälle kohdistuvaa tiedotusta. Viestitään, että Sateenkaariperheet ry on sekä lapsiperheellisten että suunnittelijoiden ja haaveilijoiden yhteinen yhdistys. Vahvistetaan myös viestiä, että yhdistys on miesten, naisten ja muunsukupuolisten yhteinen yhdistys. Samoin mukaan mahtuu eri perhemuodot ydinperheistä apilaperheisiin ja kaikki siltä väliltä.

1091

1092

1093

1094

1095

1096

- Päivitetään yhdistyksen Facebook-sivulla ajankohtaista tietoa yhdistyksen tapahtumista, vaikuttamistyöstä ja mielenkiintoisia uutisia Suomesta ja maailmalta

1097

1098

1099

1100

5.3. Hallinto

1101

Yhdistyksen toiminnan suuntauksista päättää yhdistyksen yleinen kokous, joka kokoontuu kaksi kertaa vuodessa. Toimintasuunnitelman toteuttamisesta vastaa hallitus, jota johtaa puheenjohtaja.

1102

1103

Hallitus kokoontuu 6-8 kertaa vuodessa. Hallituksen esittelijänä toimii toiminnanjohtaja.

1104

Yhdistyksen hallintoa ohjaa vuonna 2013 vahvistettu johtosääntö, joka sisältää myös henkilöstöhallinnon suuntaviivat.

1105

1106

Tavoitteet

1107

Huolehditaan, että yhdistyksen hallinto tukee suunnitelmallista ja tehokasta perustehtävän toteuttamista ja tarkkaa taloudenpitoa. Hyvä hallinto huomioi kaikki yhdistyksen toimijat.

1108

1109

Toimenpiteet vuonna 2016

1110

- Valmistellaan yhdistyksen ensimmäinen järjestöstrategia.

1111

- Järjestetään kevätkokous la 19.3. paikallistoiminnan kehittämispäivien yhteydessä Helsingissä.

1112

- Järjestetään syyskokous pe 25.11. Setan edustajakokouksen yhteydessä jossain päin Suomea.

1113

1114

1115

1116

Seuranta ja arviointi

1117

Sateenkaariperheet ry:n hallitus ja vuosikokous seuraavat toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista raportoinnin sekä toimintakertomusten ja -suunnitelmien avulla. Hallituksen

1118

asettamien työryhmät kehittävä ja valvovat tavoitteiden toteutumista. Työntekijät raportoivat

1119

hallitukselle leiritoiminnan ja muun toiminnan toteutumisesta. Hallitus laatii keskeisimmille

1120

toiminnoille tarkennetut toimintasuunnitelmat. Keskeisimmistä toiminnoista, osallistujamääristä ja

1121

yhteydenotoista pidetään kirjaa ja seurataan kysynnän kehittymistä. Jäsenistölle tehdään kerran

1122

vuodessa jäsenkysely, jolla kartoitetaan jäsenten toiveita, tarpeita ja kokemuksia yhdistyksen

1123

toiminnassa mukanaolosta. Leireistä ja perhevalmennuksista kerätään aina palaute osallistujilta.

1124

Vaikuttamistoimintaa arvioidaan yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa osana

1125

Kaikkien perheiden Suomi -hanketta.

1126

1127

1128

1129

1130 Henkilöstö

1131 Vuoden 2016 alussa yhdistys työllistää kuusi työntekijää, joista neljä hanketyöntekijöitä.
 1132 Toimintavuoden aikana rekrytoidaan viisi työntekijää lisää. Perhehoidon kehittämishankkeeseen
 1133 palkataan yksi hanketyöntekijä ja perhesuhdekeskukseen palkataan kolme työntekijää. Lisäksi
 1134 Raha-automaattiyhdistyksen yleisavustuksella palkataan kolmas vakituinen työntekijä. Uuden
 1135 vakituisen työntekijän tarvetta perustelee kohderyhmän koon nopea kasvu, tuen ja
 1136 vertaistoiminnan, erityisesti perhevalmennuksen, suuri kysyntä, paikallisen vapaaehtoistoiminnan
 1137 aktivoituminen ja kohderyhmän erityisen tuen tarve ja edunvalvonnan kriittinen merkitys.

1138 *Vakituisen henkilöstön toimenkuvat uuden työntekijän rekrytoimisen jälkeen:*

1139 Yhdistyksen hallinnosta ja toiminnan toteuttamisesta vastaa täysipäiväinen **toiminnanjohtaja**.
 1140 Toiminnanjohtajan toimenkuvaan kuuluu kokonaisvaltainen vastuu yhdistyksen toiminnasta ja
 1141 taloudesta. Toiminnanjohtaja toimii hallituksen esittelijänä ja muiden työntekijöiden esimiehenä.
 1142 Hänen työtehtäviinsä kuuluu järjestöllinen kehittäminen, vaikuttamistyö ja viestinnän johtaminen.
 1143 Uuden työntekijän myötä toiminnanjohtaja voi keskittyä aiempaa paremmin näihin ydintehtäviinsä
 1144 nopeasti kasvavassa yhdistyksessä. Erityisesti vaikuttamistyöhön tarvitaan lisäresursseja (ks luku
 1145 2.)

1146 **Vertaistoiminnan koordinaattori**n työtehtäviin kuuluu paikallisen ja valtakunnallisen
 1147 vertaistoiminnan kehittäminen, vapaaehtoisten kouluttaminen, tukeminen ja innostaminen,
 1148 yhteydenpito vapaaehtoiisiin ja vapaaehtoisten kesken, leiritoiminnan vertaistuellisten sisältöjen
 1149 kehittäminen, perhevalmennusten järjestelyt ja vapaaehtoisten vertaiskouluttajien koordinointi,
 1150 nettivertaistoiminnan (perheaikaa.fi + keskustelufoorumi) koordinointi ja suunnittelu sekä
 1151 materiaalien tuottaminen ja jäsenten neuvontatehtävät.

1152 **Järjestösihteerin** työnkuvaan kuuluvat leiritoiminnan, perhevalmennusten, parisuhdekurssien,
 1153 avoimien tilaisuuksien, koulutusten jne käytännön järjestelyt, ilmoittautumisten vastaanottaminen,
 1154 laskutuksen hoitaminen, jäsenrekisterin hoitaminen, järjestön hallintoon liittyvät toimistotyöt,
 1155 taloushallinnon avustavat tehtävät sekä jäsenten neuvontatehtävät.

1156 Työntekijöiden osaamista ja jaksamista tuetaan säännöllisellä koulutuksella ja virkistyspäivillä.
 1157 Esimiestyötä tuetaan johtosäännöllä, joka sisältää henkilöstöohjeen. Toteutetaan
 1158 työterveyshuoltoa yhteistyössä Diacorin kanssa työterveyshuollon toimintasuunnitelman pohjalta.
 1159 Tarjotaan koko henkilöstölle yleislääkäritasoinen sairaanhoito sekä liikunta- ja kulttuurisetelit.

1160

1161 Toimitilat

1162 Yhdistys on toiminut vuoden 2012 alusta yhteisissä toimitiloissa (Kotola) Adoptioperheiden ja
 1163 Familia Clubin kanssa. Toimitiloihin muutettaessa yhdistyksellä oli 1,5 henkilöä palkkalistoillaan,
 1164 tällä hetkellä kuusi ja vuoden 2016 lopussa yksitoista. Yhdistyksen ei ole mahdollista saada
 1165 lisätilaa Kotolasta, jossa kahden muunkin yhdistyksen tilat ovat täydessä käytössä. Tästä syystä
 1166 yhdistys päättää heti vuoden 2016 alussa uusiin toimitiloihin muuttamisesta. Yhdistys on käynyt
 1167 neuvottelut Setan, Helsingin seudun Setan ja Regnbågsankanin kanssa yhteisten toimitilojen
 1168 etsimisestä ja kartoittanut potentiaalisia tiloja vuoden 2015 aikana. Muuttokustannuksiin haetaan
 1169 väliaikaista korotusta yleisavustukseen.

1170 *Toimenpiteet vuonna 2016*

- 1171 • Sateenkaariperheet ry ja yhteistyökumppanit tekevät heti vuoden aluksi päätöksen uusiin
- 1172 toimitiloihin muuttamisesta.
- 1173 • Etsitään tarpeisiin sopivat tilat keskeiseltä paikalta, koska toimitiloissa tulee käymään paljon
- 1174 vertaistoiminnan ja koulutusten osallistujia,
- 1175 • Muutetaan uusiin toimitiloihin kevään/kesän 2016 aikana.

1176

1177

Talous

- 1180 Yhdistyksen taloudelliset resurssit ovat kasvaneet vauhdikkaasti ja kasvu tulee jatkumaan.
- 1181 Rahoituspohja on monipuolinen, mutta hankerahoitukseen painottuva. Raha-
- 1182 automaattiyhdistykseltä haetaan vuodelle 2016 yleisavustukseen tuntuva korotusta. Toinen
- 1183 päärahoittaja on opetus- ja kulttuuriministeriö. Muita rahoittajia ovat Kansan sivistystyön liitto,
- 1184 ulkoministeriö sekä Helsingin, Turun ja Tampereen kaupungit. Toimintaa rahoitetaan ajoittain myös
- 1185 säätiörahoituksella. Tuottoja saadaan lisäksi osallistumismaksuina lähinnä leiritoiminnasta. Näillä
- 1186 tuotoilla katetaan osa leirikeskusten perimistä maksuista. Oman varainhankinnan tuotot ovat
- 1187 jäsenmaksuja, lahjoituksia ja pienehköjä tarvikemyynten tuottoja.
- 1188 Vuoden 2016 budjetissa varsinaisen toiminnan kulut ovat 926 150 euroa. Yleisavustuksella osittain
- 1189 katettavien perustoimintojen (yleishallinnon kustannuspaikka) kulut ovat 300 350 euroa.
- 1190 Yleishallinnon kuluja on lisätty seuraaviin käyttötarkoituksiin: vertaistoiminnan koordinaattorin
- 1191 palkkakuluihin sivukuluineen ja lisääntyneine yleiskuluineen, leiritoiminnan kuluihin,
- 1192 paikallistoiminnan kuluihin, koululaisten toimintaan, vertaistoiminnan koulutuksiin,
- 1193 parisuhdetoiminnan toimintakuluihin ja (väliaikaisena korotuksena) muuttokustannuksiin.
- 1194 *Toimenpiteet vuonna 2016*
- 1195 • Talouden seurantaa toteutetaan vuosittain vahvistettavan taloussäännön mukaisesti.
 - 1196 • Taloussuunnittelua ohjaa hallituksen vuonna 2014 vahvistama Toiminta- ja
 - 1197 rahoitussuunnitelma 2014–2021
 - 1198 • Paikallistoiminnan rahoitusta kehittää ja seuraa vuonna 2014 vahvistetut kriteerit
 - 1199 paikallistoiminnan määrärahojen varaamiseen.
 - 1200 • Siirrytään uuteen taloushallinto-ohjelmistoon vuoden 2016 alusta
 - 1201 • Uuden vakituisen työntekijän myötä taloushallinnon tehtäviä kyetään eriyttämään aiempaa
 - 1202 paremmin eri henkilöille eikä vaarallisia työyhdistelmiä pääse syntymään
- 1203
- 1204
- 1205